C/2025/6534

4.12.2025

WYTYCZNE KOMISJI

Zawiadomienie Komisji: wytyczne dotyczące stosowania w praktyce definicji „miejsca", „zakładu" i „instalacji", określonych w art. 13 lit. h) rozporządzenia o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych (rozporządzenie (UE) 2024/1244)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(C/2025/6534)

Niniejsze zawiadomienie Komisji ma pomóc organom krajowym w stosowaniu rozporządzenia (UE) 2024/1244. Do dokonywania obowiązującej wykładni prawa UE upoważniony jest jedynie Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

Wytyczne te opracowała Europejska Agencja Środowiska przy wsparciu Europejskiego Centrum Tematycznego ds. Zdrowia Ludzkiego i Środowiska. Komisja pragnie wyrazić wdzięczność za cenny wkład członków i obserwatorów grupy ekspertów ds. rozporządzenia o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych, którzy aktywnie uczestniczyli w pracach i przekazywali cenne spostrzeżenia w trakcie całego projektu, w tym podczas warsztatów oraz w drodze konsultacji pisemnych.

SPIS TREŚCI

Streszczenie 4

1. Wprowadzenie 4

2. Hierarchia geograficzna 5

3. Definicje 7

3.1. Miejsce 7

3.2. Zakład 8

3.3. Instalacja 9

3.4. Część instalacji 10

4. Jak klasyfikować jednostki sprawozdawcze na podstawie rozporządzenia o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych 10

4.1. Jak określić miejsce prowadzenia działalności przemysłowej do celów sprawozdawczości w ramach rozporządzenia o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych 11

4.2. Jak określić zakład do celów sprawozdawczości na podstawie rozporządzenia o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych 12

4.3. Jak określić instalację do celów sprawozdawczości na podstawie rozporządzenia o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych 12

4.3.1. Stacjonarna jednostka techniczna 13

4.3.2. Bezpośrednio związane rodzaje działalności 15

5. Przykłady sektorowe 16

5.1. Sektor energetyczny 16

5.2. Sektor gospodarki odpadami 18

5.3. Rafineria i miejsce prowadzenia działalności petrochemicznej 19

5.4. Miejsce wytwarzania produktów farmaceutycznych 20

5.5. Zrzuty wody z wielu instalacji w tym samym miejscu 22

5.6. Instalacje wykorzystywane do intensywnego chowu drobiu lub świń oraz rzeźnie 24

5.7. Sektory i rodzaje działalności nieobjęte IED 25

5.7.1. Średnie obiekty energetycznego spalania 25

5.7.2. Górnictwo podziemne i powiązana działalność, w tym wydobycie ropy naftowej lub gazu ziemnego, na lądzie albo na morzu (w przypadku gdy nie zostały uwzględnione w załączniku I do IED) 25

5.7.3. Górnictwo odkrywkowe i kamieniołomy (w przypadku gdy nie zostały objęte załącznikiem I do IED i jeżeli powierzchnia miejsca objętego rzeczywistą działalnością wydobywczą wynosi 25 hektarów) 25

5.7.4. Oczyszczalnie ścieków komunalnych (o wydajności odpowiadającej co najmniej liczbie 100 000 mieszkańców) 28

5.7.5. Akwakultura oparta na paszach, której roczna zdolność produkcyjna przekracza 500 ton 28

5.7.6. Instalacje do budowy i demontażu statków oraz do malowania statków lub do usuwania farby ze statków, mieszczące statki o długości co najmniej 100 m 30

5.7.7. Elektroliza wody do produkcji wodoru na skalę przemysłową – instalacje nieobjęte zakresem załącznika I do IED 30

6. Podsumowanie 30

Wykaz skrótów

Skrót	Nazwa
CID	Decyzja wykonawcza Komisji
CCGT	Turbina gazowa w cyklu kombinowanym
DAA	Bezpośrednio związana działalność
EEA	Europejska Agencja Środowiska
E-PRTR	Europejski Rejestr Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń
IED	Dyrektywa w sprawie emisji przemysłowych i emisji pochodzących z chowu zwierząt gospodarskich
IEPR	Rozporządzenie o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych
INSPIRE	Infrastruktura Informacji Przestrzennej w Europie
LCP	Duży obiekt energetycznego spalania
MCP	Średni obiekt energetycznego spalania
Dyrektywa MCPD	Dyrektywa w sprawie średnich obiektów energetycznego spalania
EKG ONZ	Europejska Komisja Gospodarcza ONZ
WI	Współspalanie odpadów
WWTP	Oczyszczalnia ścieków

STRESZCZENIE

Art. 13 lit. h) rozporządzenia (UE) 2024/1244 („rozporządzenie o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych" lub „IEPR") zobowiązuje Komisję, wspomaganą przez Europejską Agencję Środowiska i w porozumieniu z państwami członkowskimi, do opracowania i regularnego aktualizowania wytycznych wspierających wdrażanie rozporządzenia. W wytycznych określono sposób stosowania w praktyce definicji „miejsca", „zakładu" oraz „instalacji" określonych w rozporządzeniu.

Niniejsze wytyczne stanowią ramy dla dokładnego i spójnego przekazywania danych środowiskowych z miejsc prowadzenia działalności przemysłowej w UE. W wytycznych sprecyzowano: (i) definicje „terenu", „zakładu" i „instalacji" określone w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1089/2010 w sprawie infrastruktury informacji przestrzennej w Europie ([1]) (rozporządzenie dotyczące INSPIRE) poprzez dostosowanie ich do definicji zawartych w rozporządzeniu o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych; oraz (ii) definicję „instalacji" zawartą w dyrektywie 2010/75/UE w sprawie emisji przemysłowych (IED), zmienionej dyrektywą (UE) 2024/1785 ([2]). W dokumencie wyjaśniono, w jaki sposób definicje te wpisują się w hierarchiczną strukturę sprawozdawczości wymaganą w ramach rozporządzenia dotyczącego INSPIRE w odniesieniu do udostępniania danych przestrzennych.

W głównych sekcjach dokumentu przedstawiono wytyczne dotyczące: (i) identyfikacji miejsc, zakładów i instalacji; (ii) opisu technicznych i operacyjnych związków między jednostkami przemysłowymi; oraz (iii) sytuacji, w których wiele instalacji należy uznać za jeden zakład. W dokumencie omówiono również „bezpośrednio związaną działalność", którą należy uwzględnić przy zgłaszaniu danych dotyczących emisji z instalacji.

W niniejszych wytycznych przedstawiono różne przykłady, aby ułatwić zgłaszanie informacji wymaganych na podstawie rozporządzenia o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych. Wytyczne te nie są jednak wyczerpujące i nie obejmują wszystkich możliwych przypadków. Stosowanie wytycznych, z uwzględnieniem kontekstu krajowego, należy do właściwego organu sprawozdawczego w każdym państwie członkowskim.

1. WPROWADZENIE

Rozporządzenie o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych (IEPR) ([3]) przyjęto 24 kwietnia 2024 r. i zastępuje ono rozporządzenie w sprawie Europejskiego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń (E-PRTR) ([4]). Ustanawia ono zintegrowany rejestr uwalniania i transferu zanieczyszczeń na poziomie UE, a tym samym wdraża Protokół Europejskiej Komisji Gospodarczej ONZ (EKG ONZ) w sprawie rejestrów uwalniania i transferu zanieczyszczeń ([5]), powszechnie zwany Protokołem w sprawie PRTR lub Protokołem z Kijowa. Pierwsze przekazanie informacji na podstawie zmienionego rozporządzenia nastąpi w 2028 r., kiedy to państwa członkowskie przekażą Komisji dane dotyczące uwolnień i transferów, dane dotyczące wykorzystania zasobów i inne informacje kontekstowe z instalacji przemysłowych objętych zakresem sprawozdawczości za rok sprawozdawczy 2027.

Rozporządzenie o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych wprowadza zmianę poziomu sprawozdawczości w odniesieniu do uwolnień w porównaniu z rozporządzeniem w sprawie E-PRTR, odchodząc od sprawozdawczości na poziomie zakładu (który może obejmować więcej niż jedną instalację) na rzecz sprawozdawczości na poziomie instalacji. Umożliwi to lepsze dostosowanie do dyrektywy 2010/75/UE w sprawie emisji przemysłowych (IED), zmienionej dyrektywą (UE) 2024/1785 ([6]) (dyrektywa w sprawie emisji przemysłowych i emisji pochodzących z chowu zwierząt gospodarskich, IED), która reguluje emisje przemysłowe, nakładając obowiązek posiadania pozwolenia dla instalacji, i umożliwi większą spójność z nią. W związku z tym rozporządzenie o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych może lepiej wspierać cele i wdrażanie dyrektywy w sprawie emisji przemysłowych oraz umożliwiać ocenę jej skuteczności. Przy opracowywaniu niniejszych wytycznych uwzględniono *rozdział 1 zestawienia odpowiedzi udzielonych przez DG ds. Środowiska na temat wdrożenia dyrektywy w sprawie emisji przemysłowych* z 18 stycznia 2019 r. ([7])

Oczekuje się, że przejście na sprawozdawczość na poziomie instalacji będzie miało ograniczony wpływ na zgłaszanie uwolnień z większości rodzajów działalności przemysłowej, w przypadku gdy pojedynczy zakład obejmuje jedną instalację. W innych, bardziej zróżnicowanych i złożonych sytuacjach wymagane będą wytyczne i zalecenia dotyczące sposobu postępowania w odpowiedzi na zmianę struktury sprawozdawczości oraz sposobu stosowania w praktyce definicji „miejsca", „zakładu" oraz „instalacji" określonych w rozporządzeniu o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych. Opracowanie takich wytycznych przez Komisję, przy wsparciu Europejskiej Agencji Środowiska (EEA) i w porozumieniu z państwami członkowskimi, przewidziano w art. 13 lit. h) rozporządzenia o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych.

([1]) https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A02010R1089-20231119.
([2]) https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A02010L0075-20240804.
([3]) https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A32024R1244&qid=1716560231787.
([4]) https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=celex%3A32006R0166.
([5]) https://unece.org/DAM/env/pp/prtr/Protocol%20texts/PRTR_Protocol_e.pdf.
([6]) https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A02010L0075-20240804.
([7]) https://circabc.europa.eu/ui/group/06f33a94-9829-4eee-b187-21bb783a0fbf/library/cbcfa4fc-cb8e-4cd7-bf7a-cbba10c28fb4?p=1&n=10&sort=modified_DESC.

Niniejsze wytyczne mają na celu spełnienie tego wymogu poprzez: (i) przedstawienie przykładów obrazujących, czym jest miejsce, zakład oraz instalacja; (ii) podanie przykładów związków między zakładami a instalacjami w konkretnych sektorach; oraz (iii) przedstawienie zaleceń dotyczących sposobu stosowania tych definicji i postępowania z nimi na potrzeby sprawozdawczości w zakresie emisji przemysłowych. Głównym celem niniejszego dokumentu jest wypracowanie wśród operatorów przemysłowych i właściwych organów państw członkowskich wspólnego rozumienia terminów „zakład" i „instalacja" w kontekście sprawozdawczości wymaganej przez rozporządzenie o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych. Osiągnięcie tego celu zapewni większą spójność i dokładność przekazywanych danych.

W niniejszych wytycznych przedstawiono różne przykłady wspierające sprawozdawczość na podstawie rozporządzenia o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych. Wytyczne te nie są jednak wyczerpujące i nie obejmują wszystkich możliwych przypadków. Ich stosowanie, z uwzględnieniem okoliczności krajowych, należy do właściwego organu sprawozdawczego w każdym państwie członkowskim.

Niniejsze wytyczne mają następującą strukturę:

— w sekcji 2 opisano hierarchiczne poziomy sprawozdawczości w miejscach produkcji przemysłowej;

— w sekcji 3 zdefiniowano poszczególne poziomy w hierarchii;

— w sekcji 4 wyjaśniono, w jaki sposób identyfikować miejsca, obiekty i instalacje na potrzeby sprawozdawczości na podstawie rozporządzenia o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych, oraz przedstawiono szczegółowe informacje na temat jednostek technicznych i związków technicznych;

— w sekcji 5 przedstawiono kilka przykładów powiązań między zakładem a instalacją;

— sekcja 6 zawiera uwagi końcowe i wykaz zasobów, w których można znaleźć dalsze informacje.

Decyzją wykonawczą Komisji (UE) 2018/1135 ([8]) ustanowiono unijny rejestr obiektów przemysłowych, a niniejsze wytyczne mają na celu uzupełnienie Podręcznika dla podmiotów składających sprawozdania na potrzeby unijnego rejestru obiektów przemysłowych ([9]) i wszelkich późniejszych aktualizacji. Podręcznik zawiera wszystkie informacje niezbędne do opisania, w jaki sposób operatorzy przemysłowi powinni zgłaszać odpowiednie przepływy danych określone w rozporządzeniu o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych oraz w dyrektywie w sprawie emisji przemysłowych i emisji pochodzących z chowu zwierząt gospodarskich (IED). Chociaż wytyczne te można wykorzystać jako samodzielny dokument, zaleca się stosować je w połączeniu z Podręcznikiem dla podmiotów składających sprawozdania na potrzeby unijnego rejestru obiektów przemysłowych.

W niniejszych wytycznych nie omówiono zasad łączenia mających zastosowanie do chowu drobiu i świń, jak określono w art. 70 lit. b) zmienionej IED. Jak wskazano w art. 70b ust. 2 IED, po konsultacji z państwami członkowskimi UE Komisja opublikuje szczegółowe wytyczne „dotyczące kryteriów uznawania poszczególnych instalacji za jedną jednostkę" w tym sektorze zgodnie z art. 70b ust. 1 IED.

2. HIERARCHIA GEOGRAFICZNA

Hierarchiczna sprawozdawczość dotycząca miejsc produkcji przemysłowej, wymagana na podstawie rozporządzenia o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych i decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2018/1135, opiera się na rozporządzeniu dotyczącym INSPIRE (Infrastruktura Informacji Przestrzennej w Europie) ([10]) i obejmuje organizowanie i przedstawianie informacji na temat działalności przemysłowej w sposób ustrukturyzowany. Rozporządzenie dotyczące INSPIRE ma na celu stworzenie zharmonizowanych ram udostępniania danych przestrzennych w całej Europie, w tym danych dotyczących kwestii środowiskowych i przemysłowych. Miejsca produkcji przemysłowej klasyfikuje się na podstawie rodzaju miejsca produkcji, rodzaju prowadzonej w nim działalności i wywieranego wpływu na środowisko. Struktura hierarchiczna zazwyczaj obejmuje kilka różnych poziomów, które umożliwiają przekazywanie różnych rodzajów informacji, takich jak dane dotyczące lokalizacji miejsca produkcji, procesów produkcyjnych oraz emisji. Podejście to ułatwia spójną integrację danych z wielu źródeł i umożliwia kompleksową analizę przestrzenną, transgraniczne porównywanie danych oraz świadome podejmowanie decyzji dotyczących polityki ochrony środowiska i uregulowania przemysłu.

([8]) https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018D1135&from=EN.

([9]) Najnowsza wersja z dnia 19 grudnia 2024 r.: https://cdr.eionet.europa.eu/help/euregistry/Documents/EU%20Registry_Manual%20for%20Reporters_v1.12.pdf.

([10]) https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A02010R1089-20231119, załącznik IV, sekcja 8.2.

Struktura danych przewidziana w rozporządzeniu dotyczącym INSPIRE określa hierarchiczne warstwy w obrębie miejsc produkcji przemysłowej w oparciu o ich powiązania geograficzne:

— miejsca produkcji;

— zakłady produkcyjne;

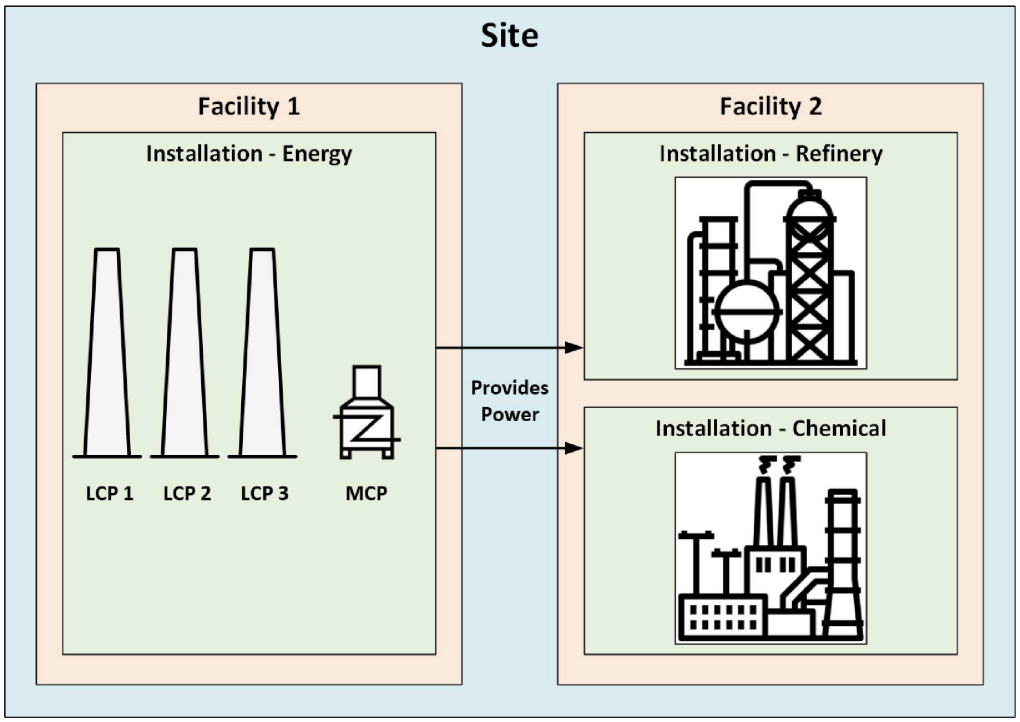
— instalacje produkcyjne;

— części instalacji produkcyjnych.

Na rys 2.1 przedstawiono hierarchię, a także scenariusz, w którym istnieje techniczny związek między elektrownią w zakładzie 1 a rafinerią i zakładem chemicznym w zakładzie 2. Pomimo istnienia technicznego związku (tj. zasilania energią, jak wskazano za pomocą strzałek) zakłady te są eksploatowane przez różne osoby fizyczne lub prawne, w związku z czym są one odrębne – odmienne pod względem obsługującego je operatora (zgodnie z definicją „zakładu" zawartą w rozporządzeniu o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych, zob. sekcja 3.2). Poszczególne kombinacje zakładu, instalacji i związku technicznego omówiono szczegółowo w sekcji 4.

Rys. 2.1

Prosty schemat miejsca prowadzenia działalności przemysłowej

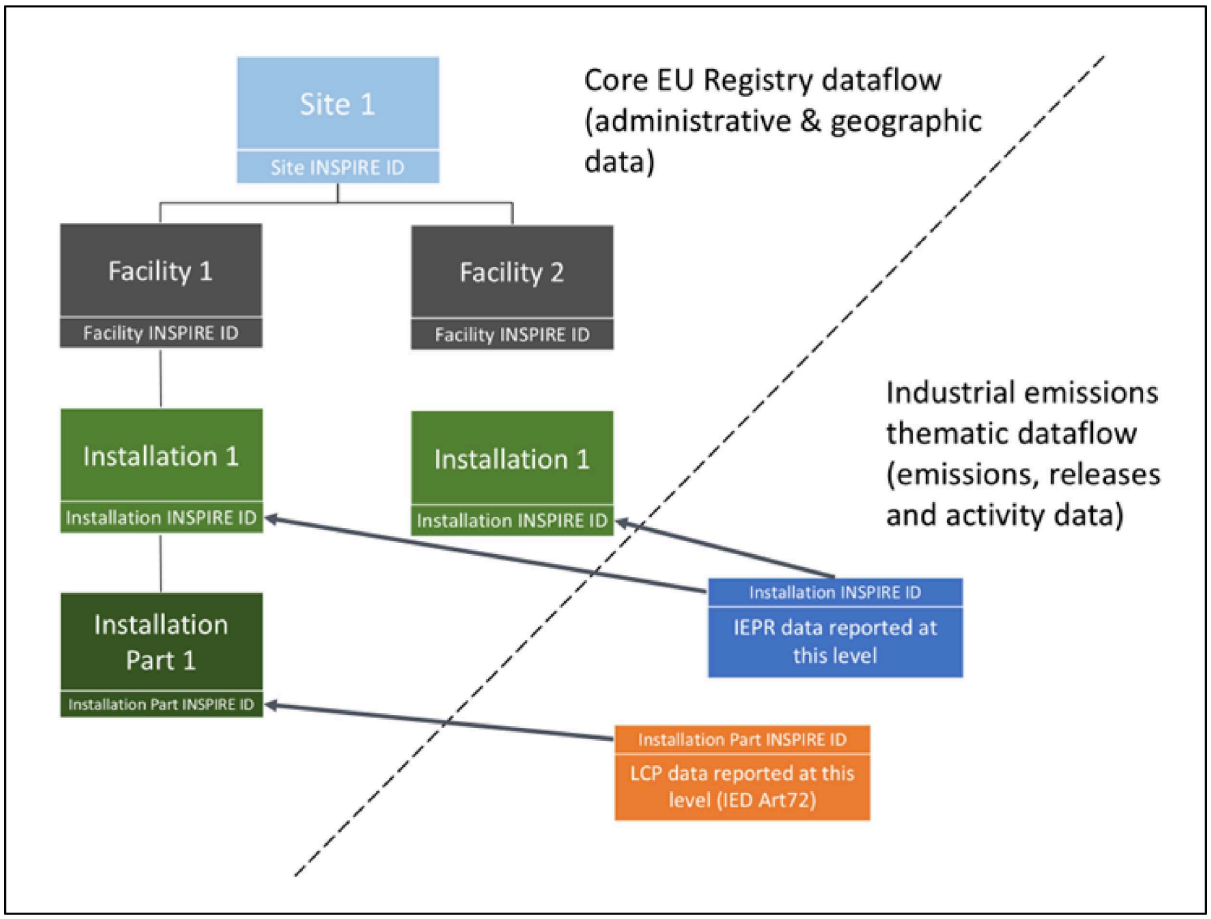

W Protokole w sprawie PRTR wymaga się sprawozdawczości w zakresie działalności przemysłowej na poziomie zakładu i określono w nim pojęcie zakładu zgodnie z rozporządzeniem dotyczącym INSPIRE. Zgodnie z rozporządzeniem o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych operator ma obowiązek zgłaszania informacji na poziomie instalacji, która może być monitorowana na poziomie zakładu; wskazywanie w dalszym ciągu zakładu macierzystego instalacji zapewni ciągłość w stosunku do historycznych szeregów czasowych (zgłoszonych zgodnie z E-PRTR) zawierających informacje o emisjach i transferach na poziomie zakładu. W rozporządzeniu o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych wymaga się również zgłaszania miejsca macierzystego, w którym znajdują się zakład oraz instalacja lub instalacje. W związku z tym, chociaż w obecnym brzmieniu rozporządzenia o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych skoncentrowano się na zgłaszaniu informacji środowiskowych dotyczących instalacji, nadal obowiązuje ważny wymóg, zgodnie z którym powinno być możliwe przedstawienie danych na poziomie zakładu i miejsca.

Na rys. 2.2 przedstawiono proponowane nowe przepływy danych w odniesieniu do sprawozdawczości w zakresie informacji administracyjnych, geograficznych i tematycznych na podstawie rozporządzenia o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych. W przypadku większości zakładów, które dokonywały zgłoszeń do unijnego rejestru obiektów przemysłowych w 2022 r., na jeden zakład przypada jedna instalacja objęta IED (np. zakład 1 posiada instalację 1), aczkolwiek istnieją zakłady posiadające więcej niż jedną instalację. Należy zauważyć, że instalacja objęta IED może również zawierać część instalacji.

Rys. 2.2

Przepływy danych dotyczących emisji przemysłowych

3. DEFINICJE

W tej sekcji wyjaśniono definicje „miejsca", „zakładu", „instalacji" i „części instalacji" zawarte w rozporządzeniu o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych.

3.1. **Miejsce**

W sekcji 8.2.4 załącznika IV do rozporządzenia dotyczącego INSPIRE teren produkcji zdefiniowano jako „[w]szystkie tereny w określonej lokalizacji przestrzennej, na których zakład produkcyjny się znajdował, znajduje lub ma znajdować. Obejmuje to całą infrastrukturę, wyposażenie i materiały". W rozporządzeniu o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych stwierdzono, iż „miejsce oznacza geograficzne położenie instalacji i zakładu" (zob. rys. 2.1).

W Podręczniku dla podmiotów składających sprawozdania na potrzeby unijnego rejestru obiektów przemysłowych ([11]), wydanym przez Europejską Agencję Środowiska (EEA) i wspierającym państwa sprawozdające w przekazywaniu danych, wyjaśniono, że miejsce obejmuje co najmniej jeden obszar przemysłowy, w którym różni operatorzy powiązanych zakładów i instalacji prowadzą działalność. Aby można było zidentyfikować miejsce, musi ono spełniać następujące kryteria:

— **Bliskość geograficzna:** zakłady i ich instalacje muszą fizycznie znajdować się w tej samej lokalizacji. Jednak fakt, że dane miejsce dzieli fizyczna bariera, taka jak droga, linia kolejowa lub rzeka, nie czyni z niego automatycznie dwóch odrębnych miejsc.

— **Powiązana działalność:** aby uwzględnić więcej niż jeden zakład lub więcej niż jedną instalację w danym miejscu, wszystkie musi łączyć związek techniczny lub wszystkie muszą współdziałać we wspólnym celu (np. zakład zajmujący się montażem samochodów i powiązane z nim zakłady w łańcuchu dostaw produkcji samochodów w danym miejscu).

([11]) https://cdr.eionet.europa.eu/help/eprtr_lcp/Documents/E-PRTR-LCP%20Manual%20for%20reporters%20v1.6.pdf.

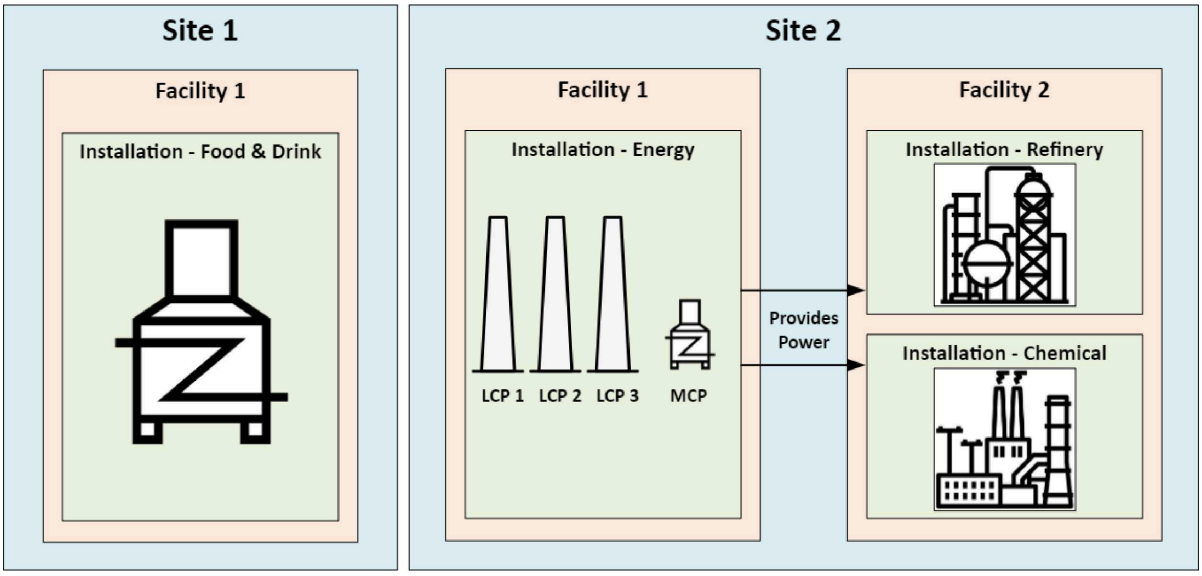
— **Pominięcie kwestii własności:** własność sama w sobie nie jest istotna dla definicji miejsca, a zatem miejsce może obejmować wiele zakładów (mających różnych właścicieli/operatorów), jeżeli są one powiązane zgodnie z kryterium opisanym powyżej.

— **Pominięcie kwestii miejskiego planowania przestrzennego:** na jednej, spójnej działce przeznaczonej na działalność przemysłową zgodnie z miejskim planowaniem przestrzennym może znajdować się wiele miejsc. W razie potrzeby miejsca te należy odróżnić, stosując kryterium wskazane w podpunkcie drugim powyżej.

Na rys. 3.1 przedstawiono sytuację, w której trzy przyległe zakłady tworzą dwa miejsca, ponieważ działalność prowadzona w tych dwóch miejscach nie jest ze sobą powiązana. W miejscu 1 znajduje się zakład produkcji żywności i napojów prowadzony przez niezależne przedsiębiorstwo browarnicze; w miejscu 2 znajdują się dwa zakłady, w których działają różni operatorzy, ale których działalność jest ze sobą powiązana.

Rys. 3.1

Prosty schemat dwóch miejsc prowadzenia działalności przemysłowej

3.2. **Zakład**

W sekcji 8.2.1 załącznika IV do rozporządzenia dotyczącego INSPIRE zakład produkcyjny zdefiniowano jako „[j]edną lub więcej instalacji na tym samym terenie eksploatowanych przez tę samą osobę fizyczną lub prawną, zaprojektowaną, zbudowaną lub zainstalowaną do konkretnych celów produkcyjnych lub przemysłowych, obejmującą całą infrastrukturę, wyposażenie i materiały".

„Zakład" w rozumieniu art. 3 pkt 2 rozporządzenia o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych oznacza „jedną lub większą liczbę instalacji, lub ich części, które znajdują się w tym samym miejscu, i są eksploatowane przez tę samą osobę fizyczną lub prawną". Pojęcie zakładu należy zachować i nadal stosować, nawet jeśli dane tematyczne będą przekazywane na poziomie instalacji. Wynika to przede wszystkim z następujących względów:

— zgodność z Protokołem w sprawie PRTR;

— zgodność z art. 5 ust. 1 lit. a) rozporządzenia o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych, zgodnie z którym od 2028 r. Europejski Portal Emisji Przemysłowych musi umożliwiać użytkownikom wyszukiwanie i pobieranie danych według zakładu;

— zgodność z rozporządzeniem dotyczącym INSPIRE;

— spójność z historycznymi szeregami czasowymi danych uprzednio przekazanych zgodnie z rozporządzeniem w sprawie E-PRTR.

Na podstawie rozporządzenia o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych każdy zakład należy zgłaszać oddzielnie, uwzględniając informacje na temat operatora, współrzędnych geograficznych, nazwy i funkcji, niezależnie od tego, czy dane miejsce obejmuje: (i) jeden zakład z jedną instalacją; (ii) jeden zakład z wieloma instalacjami (np. zakład chemiczny i jednostka wytwórcza energii elektrycznej, którymi zarządza jeden operator); lub (iii) wiele zakładów (mających różnych operatorów) z co najmniej jedną instalacją (np. trzy zakłady chemiczne mające różnych operatorów, niezależnie prowadzona oczyszczalnia ścieków i elektrownia obsługująca całe miejsce). We wszystkich przypadkach każdą instalację należy zgłosić oddzielnie, podając dla niej indywidualne szczegółowe dane i ten sam identyfikator miejsca macierzystego.

Zgodnie z rozporządzeniem o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych zakład definiuje się na podstawie działalności, za którą odpowiedzialny jest operator w danym miejscu. Zgodnie z prawną definicją zawartą w art. 3 pkt 15 IED i przywołaną w art. 3 pkt 8 rozporządzenia o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych „operator" oznacza „każdą osobę fizyczną lub prawną, która prowadzi lub kontroluje w całości lub w części instalację lub obiekt energetycznego spalania, spalarnię odpadów lub współspalarnię odpadów lub, w przypadku gdy jest to przewidziane w prawie krajowym, której powierzono decydujące uprawnienia ekonomiczne dotyczące technicznego funkcjonowania instalacji lub obiektu". Operator jest odpowiedzialny za wszystkie rodzaje działalności w zakładzie objęte zakresem rozporządzenia o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych oraz IED. Właściciela gruntu nie bierze się pod uwagę, jeżeli nie uczestniczy on w eksploatacji zakładu.

Operator (który może dzierżawić zakład od właściciela lub być jego właścicielem) to często podmiot prawny wymieniony w odpowiednim pozwoleniu (zob. ramka 3.1). Jeżeli instalacja objęta zakresem IED ma wielu operatorów, których dotyczy jedno pozwolenie (czasami nazywane pozwoleniem ramowym), wówczas w ramach rozporządzenia o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych należy zidentyfikować wiele zakładów i instalacji zgodnie z obowiązkami przewidzianymi dla poszczególnych operatorów. Aby ułatwić analizę presji na środowisko związanej z działalnością tych zakładów, należy je zgłaszać ze wskazaniem tego samego miejsca macierzystego. Należy zauważyć, że nie ma obowiązku faktycznego podziału pozwolenia; ten „wirtualny podział" służy wyłącznie do celów sprawozdawczości na podstawie rozporządzenia o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych. Dalsze szczegółowe informacje znajdują się w sekcji 4.2.

3.3. **Instalacja**

Sekcja 8.2.2 załącznika IV do rozporządzenia dotyczącego INSPIRE odnosi się do jednostek technicznych, takich jak maszyny, aparaty, urządzenia lub wyposażenie, umieszczonych na miejscu lub podłączonych w celu ich użytkowania, jako pojedynczych instalacji lub linii produkcyjnych w zakładzie przemysłowym, w ramach których prowadzi się określone procesy lub rodzaje działalności. Jednostki te zwykle są częścią większego miejsca prowadzenia działalności przemysłowej i charakteryzują się określonymi funkcjami, procesami oraz wielkościami emisji. Instalacje mogą składać się z jednej jednostki technicznej lub większej liczby jednostek technicznych (np. reaktorów, pieców lub silników), które współpracują ze sobą, aby wykonywać określoną funkcję.

Definicje „instalacji" zawarte w rozporządzeniu o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych i IED są obecnie niemal identyczne. Jedyna różnica polega na tym, że art. 3 pkt 3 IED nawiązuje do załączników I, Ia i VII do IED, podczas gdy art. 3 pkt 1 rozporządzenia o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych odnosi się do załącznika I do tego rozporządzenia, który z kolei nawiązuje do załączników I i Ia do IED. W związku z tym w niniejszych wytycznych jako definicję „instalacji" stosuje się definicję zawartą w rozporządzeniu o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych, która obejmuje definicję zawartą w IED, z wyjątkiem rodzajów działalności wymienionych w części 1 załącznika VII do IED (instalacje i czynności, w których wykorzystuje się rozpuszczalniki organiczne, ponieważ niekoniecznie są one objęte załącznikiem I lub 1a do IED).

Pole 3.1: Definicja „instalacji" stosowana w niniejszych wytycznych

Definicja „instalacji" stosowana w niniejszych wytycznych jest zgodna z definicją zawartą w rozporządzeniu o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych, której zakres odpowiada zakresowi definicji zawartej w IED, ale nie obejmuje rodzajów działalności wymienionych w części 1 załącznika VII do IED. Celem definicji „instalacji" zawartej w rozporządzeniu o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych nie jest wskazanie sposobu identyfikowania instalacji na podstawie IED ani sposobu stosowania konkluzji dotyczących BAT. Rozporządzenie o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych zapewnia przede wszystkim mechanizm sprawozdawczości, natomiast IED wskazuje ramy regulacyjne na potrzeby identyfikowania instalacji do celów wydawania pozwoleń i stosowania konkluzji dotyczących BAT. Co więcej, w rozporządzeniu o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych wprowadzono pojęcie „zakładu", które nie występuje w IED. Z tego powodu dochodzi do sytuacji, w których wielu operatorów zarządza częściami tej samej instalacji (np. w przypadku pozwoleń ramowych, o których mowa w sekcji 3.2), zgłaszanymi jako wiele zakładów, z których każdy obejmuje co najmniej jedną instalację.

Chociaż wszystkie rodzaje działalności wymienione w załącznikach I i Ia do IED uwzględniono obecnie w rozporządzeniu o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych, zakres tego rozporządzenia obejmuje następujące dodatkowe rodzaje działalności:

— średnie obiekty energetycznego spalania (MCP) ([12]) (jeżeli nie zostały uwzględnione w załączniku I do IED jako jednostka techniczna lub bezpośrednio związana działalność (DAA – zob. rozdział 4.3.2)) o nominalnej mocy dostarczonej w paliwie wynoszącej co najmniej 20 MW i nieprzekraczającej 50 MW;

— górnictwo podziemne i działalności powiązane, w tym wydobycie ropy naftowej lub gazu ziemnego, na lądzie albo na morzu (w przypadku gdy nie zostały uwzględnione w załączniku I do IED);

— górnictwo odkrywkowe i kamieniołomy (w przypadku gdy nie zostały objęte załącznikiem I do IED), jeżeli powierzchnia miejsca objętego rzeczywistą działalnością wydobywczą wynosi co najmniej 25 hektarów;

([12]) Obiekty energetycznego spalania prowadzące działalność, o której mowa w art. 2 dyrektywy (UE) 2015/2193.

— oczyszczalnie ścieków komunalnych o wydajności odpowiadającej co najmniej liczbie 100 000 mieszkańców;

— akwakultura oparta na paszach, której roczna zdolność produkcyjna przekracza 500 ton;

— instalacje do budowy lub demontażu statków oraz do malowania statków lub do usuwania farby ze statków, mieszczące statki o długości co najmniej 100 m;

— elektroliza wody do produkcji wodoru na skalę przemysłową, w przypadku gdy zdolność produkcji przekracza 50 ton dziennie ([13]).

Sekcja 5 dotycząca przykładów sektorowych zawiera podsekcję poświęconą rodzajom działalności nieuwzględnionym w IED, które są objęte zakresem rozporządzenia o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych.

3.4. **Część instalacji**

Zgodnie z ramami INSPIRE działalność przemysłową można zgłaszać na wielu poziomach, w tym na poziomie miejsca, zakładu oraz instalacji. Najbardziej szczegółowym poziomem sprawozdawczości objętym zakresem rozporządzenia o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych jest sprawozdawczość na poziomie części instalacji, która umożliwia szczegółowe monitorowanie emisji lub innych danych, takich jak zużycie energii lub zdolności spalania, z konkretnych jednostek wchodzących w skład instalacji. Zgodnie ze specyfikacjami danych INSPIRE instalacja może składać się z różnych części służących różnym celom technicznym; niemniej jednak rozpatruje się je łącznie jako jedną instalację, jeżeli są one prawnie lub technicznie połączone i eksploatowane jako pojedyncza jednostka techniczna.

Chociaż terminu „część instalacji" nie zdefiniowano wyraźnie w IED ani w rozporządzeniu o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych, zazwyczaj odnosi się on do elementów lub sekcji instalacji, w tym dużych obiektów energetycznego spalania (LCP) i współspalarni odpadów (WI). Te części instalacji mają kluczowe znaczenie dla jej ogólnego funkcjonowania i podlegają szczególnym wymogom regulacyjnym określonym w rozdziałach III i IV IED, a także szczegółowym wymogom w zakresie sprawozdawczości na podstawie art. 72 IED i decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2018/1135 ustanawiającej rodzaj, format i częstotliwość przekazywania informacji, które mają być udostępniane przez państwa członkowskie na potrzeby sprawozdań z wdrożenia IED.

W unijnym rejestrze obiektów przemysłowych również nie zdefiniowano pojęcia „części instalacji", lecz rozumie się je jako podjednostkę funkcjonalną w obrębie instalacji. Podjednostki te wykonują odrębne zadania lub procesy, które odpowiadają za część łącznych emisji lub łącznego wpływu na środowisko instalacji, do której należą. Na przykład duże obiekty energetycznego spalania i współspalarnie odpadów są objęte rozdziałami III i IV IED, ale jedynie emisje z dużych obiektów energetycznego spalania, zgodnie z art. 72 ust. 3 IED, są objęte mechanizmem sprawozdawczości w ramach rozporządzenia o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych na podstawie decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2018/1135. Wobec spalarni odpadów nie stosuje się równoważnych wymogów dotyczących przekazywania informacji o emisjach zgodnie z IED lub rozporządzeniem o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych, ale mają do nich zastosowanie inne wymogi, takie jak wymóg zgłaszania nominalnej i dopuszczalnej przepustowości spalarni. Zarówno duże obiekty energetycznego spalania, jak i współspalarnie odpadów zgłasza się jako „części instalacji" w unijnym rejestrze obiektów przemysłowych.

Co więcej, średnie obiekty energetycznego spalania o nominalnej mocy dostarczonej w paliwie wynoszącej co najmniej 20 MW i nieprzekraczającej 50 MW również klasyfikuje się jako części instalacji do celów sprawozdawczości w zakresie rozporządzenia o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych, pod warunkiem że nie zostały już uwzględnione w załączniku I do IED.

4. JAK KLASYFIKOWAĆ JEDNOSTKI SPRAWOZDAWCZE NA PODSTAWIE ROZPORZĄDZENIA O EUROPEJSKIM PORTALU EMISJI PRZEMYSŁOWYCH

Informacje zawarte w niniejszej sekcji pomogą państwom składającym sprawozdania określić różne cechy geograficzne miejsc, zakładów i instalacji przemysłowych. Przedstawiono i przeanalizowano w niej każdy poziom hierarchii INSPIRE (zob. tabela 4.1). Złożone i zróżnicowane sytuacje należy rozpatrywać indywidualnie i mogą one wymagać konsultacji z urzędnikami wydającymi pozwolenia we właściwym organie, z EEA lub Komisją. Z centrum informacyjnym EEA dla przemysłu można skontaktować się pod adresem industry.helpdesk@eea.europa.eu.

([13]) Chociaż działalność objęta rozporządzeniem o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych odnosi się wyłącznie do „produkcji na skalę przemysłową", przyjmuje się, że jeżeli zdolność produkcji w ramach danej działalności przekracza 50 ton dziennie, działalność taka wchodzi w zakres rodzaju działalności wskazanej w pkt 6.6 IED. W związku z tym zakłada się w sposób dorozumiany, że rodzaj działalności wskazanej w pkt 9 załącznika I do rozporządzenia o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych odnosi się do instalacji nieosiągających tego progu wydajności.

Tabela 4.1

Cechy geograficzne podmiotów przemysłowych

Poziom hierarchii	Opis
Miejsce	Obszar terenu o nadrzędnym charakterze, obejmujący jeden zakład lub kilka zakładów powiązanych funkcjonalnie – pod względem operacyjnym, gospodarczym lub technicznym.
Zakład	Zbiór instalacji lub jednostek technicznych, którymi wspólnie zarządza operator.
Instalacja	Określona stacjonarna jednostka techniczna lub grupa technicznie powiązanych jednostek w obrębie zakładu, w którym prowadzi się działalność przemysłową.
Część instalacji	Podrzędne elementy instalacji, takie jak duży obiekt energetycznego spalania, wewnętrzna współspalarnia odpadów, średni obiekt energetycznego spalania (który nie wchodzi w skład instalacji objętej IED), które przyczyniają się do ogólnej eksploatacji instalacji.

4.1. Jak określić miejsce prowadzenia działalności przemysłowej do celów sprawozdawczości w ramach rozporządzenia o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych

Przy przekazywaniu informacji na temat miejsca prowadzenia działalności przemysłowej, w którego skład wchodzi co najmniej jeden zakład i jedna instalacja, należy uwzględnić następujące elementy.

— **Zwrócenie uwagi na lokalizację:** miejsce odnosi się do fizycznej lokalizacji, niekoniecznie do pojedynczego zakładu lub instalacji.

— **Znaczenie istnienia powiązania:** rodzaje działalności prowadzone na odrębnych obszarach można uznać za należące do tego samego miejsca, jeżeli są one ze sobą bezpośrednio powiązane pod względem operacyjnym, gospodarczym lub technicznym. Pojęcia te można opisać w sposób przedstawiony poniżej.

  — **Związek operacyjny:** gdy różne zakłady współpracują ze sobą, aby osiągnąć wspólny cel przemysłowy, należy je postrzegać jako należące do jednego miejsca. Na przykład jeżeli jeden zakład przetwarza surowce, a inny zajmuje się montażem produktów końcowych, istniejąca między nimi współzależność skutkuje ich wspólnym funkcjonowaniem. Zgłaszanie takich zakładów jako jednego miejsca daje dokładniejszy obraz sposobu funkcjonowania całego procesu przemysłowego.

  — **Związek gospodarczy:** oddzielne zakłady można uznać za należące do tego samego miejsca, jeżeli stanowią one część jednego rodzaju działalności gospodarczej lub wchodzą w jego skład, np. jeżeli współdzielą zasoby finansowe, są objęte wspólnym zarządzaniem lub dążą do osiągnięcia wspólnych celów gospodarczych. Istnienie tego związku podkreśla zintegrowany charakter działalności i ułatwia zrozumienie wpływu całej działalności przemysłowej na gospodarkę oraz osiąganych wyników, jeżeli zakłady te zgłasza się jako jedno miejsce.

  — **Związek techniczny:** jeżeli zakłady mają wspólną infrastrukturę technologiczną, instalacje wspomagające lub procesy techniczne, można je uznać za należące do tego samego miejsca. Ich wzajemnie powiązane działania przyczyniają się do realizacji pełnego procesu przemysłowego, a uznanie tych powiązań w sprawozdawczości daje jaśniejszy obraz sieci przemysłowej i przepływów zasobów.

  Istnienie tego związku jest ważne, ponieważ pozwala zapewnić bardziej zintegrowany obraz działalności przemysłowej, tak aby dane dotyczące tej działalności dokładnie odzwierciedlały wzajemnie powiązany charakter operacji w różnych obszarach. Pomaga to lepiej zrozumieć skalę, wydajność i zakres produkcji przemysłowej.

— **Własność:** kwestia własności gruntów nie ma znaczenia dla określenia miejsca.

— **Operatorzy:** wiele zakładów (eksploatowanych przez różnych operatorów) można uznać za znajdujące się w tym samym miejscu, jeżeli istnieje bezpośredni związek funkcjonalny między prowadzoną przez nie działalnością (pod względem operacyjnym, gospodarczym lub technicznym).

— **Granice miejsca:** ogrodzenia nie są wiarygodnym wskaźnikiem pozwalającym ustalić granice miejsca.

— **Ograniczone fizyczne oddzielenie:** droga przechodząca przez daną lokalizację lub ustanowione na niej prawo drogi nie wyznacza granic miejsca, jeżeli obszary te znajdują się odpowiednio blisko siebie.

Przykład znaczenia istnienia związku i lokalizacji: zbiorniki połączone rurociągami z zakładem chemicznym należą do tego samego miejsca.

Jednakże w przypadku zbiorników znajdujących się w odległym porcie konieczna będzie specjalistyczna ocena, aby określić, czy znajdują się one w tym samym miejscu co zakład główny. Należy wziąć pod uwagę poziom związku technicznego (np. rurociągi, metody transportu) oraz ogólny wpływ na środowisko.

4.2. Jak określić zakład do celów sprawozdawczości na podstawie rozporządzenia o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych

Aby określić granice zakładu, należy rozważyć następujące elementy.

— **Własność/operator:** operator jest odpowiedzialny za działalność, która wyznacza granicę zakładu. Może to być osoba prawna lub fizyczna, która dzierżawi zakład lub grunt od właściciela, lub może to być jego faktyczny właściciel. Operatora określa się w odpowiednim pozwoleniu. W przypadku instalacji objętej IED, eksploatowanej przez wielu operatorów na podstawie jednego pozwolenia ramowego definicja „operatora" w praktyce dzieli jedną instalację objętą pozwoleniem na kilka zakładów (z co najmniej jedną instalacją), z których każdy jest powiązany z konkretnym rodzajem działalności prowadzonej przez różnych operatorów. Pomimo że z technicznego punktu widzenia są to „części instalacji" mające oddzielnych operatorów, podejście to umożliwia przekazywanie informacji w obrębie struktury przewidzianej w rozporządzeniu o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych, obejmującej zakłady i instalacje. Nie wymaga się faktycznego podziału pozwolenia; ten wirtualny podział służy wyłącznie dostosowaniu sprawozdawczości do definicji „zakładu", określonej w rozporządzeniu o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych.

— **Wiele instalacji:** jeden zakład może posiadać wiele instalacji, jeżeli są one eksploatowane przez to samo przedsiębiorstwo lub tę samą osobę, są ze sobą funkcjonalnie powiązane i znajdują się wystarczająco blisko siebie.

— **Związek funkcjonalny:** pojęcie to dotyczy prowadzenia co najmniej jednego rodzaju działalności w zakładzie eksploatowanym przez operatora. Te rodzaje działalności nie muszą być ze sobą powiązane pod względem technicznym i mogą obejmować zarówno działalność objętą IED, jak i inne rodzaje działalności, na przykład oczyszczalnię ścieków przemysłowych oczyszczającą odcieki lub osad ściekowy (działania 5.3 lit. a) lub 5.3 lit. b) zgodnie z IED) oraz komunalną oczyszczalnię ścieków oczyszczającą ścieki bytowe (działalność 6 zgodnie z rozporządzeniem o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych), eksploatowane przez to samo przedsiębiorstwo, o różnym stopniu zależności. Przykładem jest komunalna oczyszczalnia ścieków, która prowadzi również działalność w zakresie przetwarzania odpadów i jest zarządzana przez to samo przedsiębiorstwo w tym samym miejscu. Obie instalacje nie są ze sobą powiązane pod względem technicznym, ale występuje między nimi związek funkcjonalny, ponieważ jedno przedsiębiorstwo jest odpowiedzialne za prowadzenie obu rodzajów działalności.

4.3. Jak określić instalację do celów sprawozdawczości na podstawie rozporządzenia o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych

18 stycznia 2019 r. DG ds. Środowiska opracowała *rozdział 1 zestawienia odpowiedzi udzielonych przez DG ds. Środowiska na temat wdrożenia dyrektywy w sprawie emisji przemysłowych* ([14]). Te pytania i odpowiedzi obejmują definicje „instalacji", „operatora", „związku technicznego" itp. i zostały uwzględnione w niniejszej sekcji w celu zachowania spójności z definicjami zawartymi w IED i w rozporządzeniu o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych oraz z ich wykładnią.

Aby określić granice instalacji, należy wziąć pod uwagę i ocenić poniższe aspekty.

— **Wiele instalacji:** jeden zakład objęty rozporządzeniem o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych może posiadać więcej niż jedną instalację, jeżeli instalacje te eksploatuje to samo przedsiębiorstwo lub ta sama osoba (zob. sekcja 4.2).

— **Zakres pozwolenia:**

  — jedno pozwolenie może obejmować więcej niż jedną instalację eksploatowaną w tym samym miejscu przez tego samego operatora (art. 4 ust. 2 IED).

  — Pozwolenie może odnosić się do jednego operatora lub większej liczby operatorów posiadających odrębne obowiązki w odniesieniu do określonych rodzajów działalności wymienionych w tym samym pozwoleniu (art. 4 ust. 3 IED). Na potrzeby sprawozdawczości w ramach rozporządzenia o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych wspomniane rodzaje działalności należy zgłaszać jako oddzielne zakłady (wraz z powiązanymi z nimi instalacjami), ponieważ mają one różnych operatorów. Podział tych rodzajów działalności jest wymagany jedynie do celów sprawozdawczości w ramach rozporządzenia o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych. Nie wymaga się faktycznego podziału pozwolenia.

([14]) https://environment.ec.europa.eu/topics/industrial-emissions-and-safety/industrial-and-livestock-rearing-emissions-directive-ied-20_pl, pkt „Wytyczne i przepisy wykonawcze" sekcji „Wdrażanie".

— **Należy wskazać rodzaj działalności** (lub kilka rodzajów działalności), korzystając z wykazu w załączniku I do rozporządzenia o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych.

— **Należy określić stacjonarne jednostki techniczne**, w których prowadzi się działalność, oraz wskazać, czy są one ze sobą technicznie powiązane. Jeżeli istnieje między nimi związek techniczny, należy ocenić, czy jednostki te są ze sobą silnie powiązane, czy też związki te są słabe. Istnienie silnego związku technicznego wskazuje na konieczność uznania jednostek technicznych za jedną instalację. Jeżeli jednak związek jest słaby, wskazuje to na obecność więcej niż jednej instalacji.

— **W przypadku rodzajów działalności objętych rozporządzeniem o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych, które nie wchodzą w zakres IED**, należy przeprowadzić taką samą ocenę związków technicznych, które mogą mieć wpływ na emisje i zanieczyszczenia. W ocenie tej należy określić, czy którykolwiek z tych rodzajów działalności (np. bezpośrednio powiązane rodzaje działalności) należy uwzględnić w odpowiedniej instalacji.

Ramka 4.1: Znaczenie operatora w ramach rozporządzenia o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych

Pozwolenie ramowe, które obejmuje wielu operatorów, jest często wykorzystywane do celów regulacyjnych wynikających z IED w odniesieniu do złożonych miejsc prowadzenia działalności przemysłowej. Ten rodzaj pozwolenia jest zazwyczaj zgodny z pojęciem miejsca określonym w rozporządzeniu o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych i przedstawionym w niniejszych wytycznych. Pozwolenie ramowe nie określa jednak jednostki sprawozdawczej zgodnie z rozporządzeniem o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych, IED i CID, ponieważ dopuszcza ono sytuacje, w których jedna instalacja objęta pozwoleniem będzie mieć więcej niż jednego operatora. W związku z tym w definicji „instalacji" w rozporządzeniu o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych, która opiera się na uwzględnieniu operatora, wymaga się, aby instalację będącą przedmiotem pozwolenia, którą eksploatuje wielu operatorów, wirtualnie podzielić na oddzielne instalacje stosownie do zakresu obowiązków każdego operatora. Ten wirtualny podział służy wyłącznie do celów sprawozdawczości w ramach rozporządzenia o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych i nie wymaga faktycznego podziału pozwolenia.

4.3.1. *Stacjonarna jednostka techniczna*

Terminu „stacjonarna jednostka techniczna" nie zdefiniowano wyraźnie w rozporządzeniu dotyczącym INSPIRE, w rozporządzeniu o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych ani w IED. Niemniej jednak w oparciu o koncepcję „jednostki technicznej" i wymóg dotyczący stacjonarnego charakteru instalacji na potrzeby sprawozdawczości w ramach rozporządzenia o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych należy rozważyć definicję przedstawioną poniżej.

— W kontekście rozporządzenia o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych „stacjonarna jednostka techniczna" oznacza co najmniej jedną zintegrowaną podjednostkę techniczną, która została specjalnie zaprojektowana i wyposażona do prowadzenia działalności związanej z instalacją (lub DAA) i która ma stałą lokalizację.

Ramka 4.2: Znaczenie jednostek technicznych

— Pojęcie „jednostek technicznych" pozwala lepiej zrozumieć zakres pojęcia „instalacji".

— Chociaż w rozporządzeniu o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych uregulowano zgłaszanie emisji z działalności prowadzonej w instalacji obejmującej jednostki techniczne, w instalacjach tych nadal można wykorzystywać wyposażenie ruchome. Co więcej, zgodnie z rozporządzeniem o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych (jak również z IED) można uznać, że niektóre jednostki ruchome są stacjonarne, jeżeli eksploatuje się je w stałej lokalizacji przez dłuższy czas.

Poniższe wytyczne mają pomóc właściwym organom i podmiotom składającym sprawozdania zgodnie z rozporządzeniem o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych w ustaleniu, czy dana jednostka techniczna ma charakter stacjonarny.

Co stanowi stacjonarną jednostkę techniczną zgodnie z rozporządzeniem o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych i IED?

Jednostkę techniczną uznaje się za „stacjonarną", jeżeli nie nadaje się ona do przenoszenia między lokalizacjami. Nie wyklucza to korzystania z wyposażenia ruchomego (jednostek technicznych), takiego jak rozdrabniarki, wózki widłowe i inne maszyny w obrębie instalacji, ale należy je wyłączyć z wymogów w zakresie sprawozdawczości, które mają zastosowanie do stacjonarnych jednostek technicznych. Ostateczne ustalenie, czy jednostki techniczne są stacjonarne, należy do właściwego organu. Do celów niniejszego dokumentu pojęcie „jednostka techniczna" odnosi się wyłącznie do stacjonarnych jednostek technicznych.

Jak postąpić w przypadku ruchomych jednostek, które eksploatuje się w jednej lokalizacji przez dłuższy czas?

„Ruchome" jednostki przeznaczone do przenoszenia, takie jak jednostki używane do produkcji płyt postojowych lub spalarnie skażonej gleby, można uznać za jednostki stacjonarne, jeżeli eksploatuje się je w określonym miejscu przez dłuższy czas. Właściwe organy ocenią każdy przypadek na podstawie takich czynników jak:

— potencjalny wpływ działalności na środowisko;

— przewidywany i rzeczywisty czas eksploatacji w danej lokalizacji;

— trudności i zasoby potrzebne do przeniesienia i utworzenia jednostki: na przykład jednostkę, która przyjeżdża na własnych kołach, łatwej jest przenieść niż jednostkę, która w każdym miejscu wymaga wykonania znacznych prac budowlanych.

Niektóre kluczowe aspekty jednostki technicznej:

— Zintegrowany podmiot: jednostka techniczna nie jest pojedynczym urządzeniem, lecz raczej kilkoma elementami, które współdziałają jako instalacja. Mogą one obejmować jeden z poniższych elementów lub większą ich liczbę:

  — wyposażenie (reaktory, filtry itp.);

  — struktury (budynki, zbiorniki itp.);

  — infrastrukturę (rurociągi, przenośniki itp.);

  — narzędzia i maszyny;

  — urządzenia do przechowywania i obróbki wstępnej materiałów, a także postępowania z nimi;

  — systemy monitorowania i rejestrowania.

— Specjalna konstrukcja i wyposażenie: elementy jednostki lub jednostek technicznych w instalacji wybiera się w celu prowadzenia określonej działalności wymienionej w rozporządzeniu o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych lub DAA. Nie obejmuje to działalności takiej jak spalanie na wolnym powietrzu, do którego nie wykorzystuje się specjalnego sprzętu.

— Zintegrowane działania: elementy te współdziałają w skoordynowany sposób, aby osiągnąć określony efekt w ramach instalacji zgodnej z rozporządzeniem o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych lub DAA.

Przykłady jednostek technicznych

— Linia produkcji chemicznej w fabryce, składająca się z wzajemnie połączonych reaktorów, kolumn destylacyjnych i rurociągów do przetwarzania surowców.

— Specjalna oczyszczalnia ścieków znajdująca się na stałe na miejscu w celu przetwarzania ścieków z instalacji.

— Zakład magazynowy ze zbiornikami i rurociągami do surowców lub produktów końcowych, umieszczony na stałe w instalacji głównej i z nią zintegrowany.

Czym nie jest jednostka techniczna

— Nie jest pojedynczym urządzeniem.

— Nie musi być bardzo złożona technicznie.

— Nie wszystkie elementy muszą być fizycznie połączone lub znajdować się w tym samym budynku.

— Między jednostkami technicznymi nie musi istnieć związek techniczny.

Jedną jednostkę techniczną lub więcej jednostek technicznych, które wykonują co najmniej jeden rodzaj działalności, można uznać za powiązane technicznie, jeżeli między tymi jednostkami istnieje fizyczne połączenie lub zależność operacyjna. Siła i zależność związku pomagają określić, czy jednostki należy uznać za jedną instalację czy za oddzielne instalacje na potrzeby sprawozdawczości w ramach rozporządzenia o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych.

Kluczowe aspekty związku technicznego można podzielić w następujący sposób:

— **Fizyczne połączenie:** odnosi się to do istnienia bezpośredniego fizycznego połączenia między jednostkami technicznymi. Do przykładów należą:

  — **Rurociągi:** transport surowców, produktów lub strumieni odpadów między poszczególnymi rodzajami działalności.

  — **Przenośniki:** przenoszenie materiałów (stałych) między instalacjami.

— **Linie energetyczne:** dostarczanie energii elektrycznej z jednej instalacji bezpośrednio do innej instalacji lub do wielu instalacji.

— **Zależność operacyjna:** odnosi się to do znaczenia jednostki technicznej dla podstawowej eksploatacji innej instalacji. Do przykładów należą:

  — **Zakładowa oczyszczalnia ścieków:** oczyszczanie ścieków wytwarzanych przez instalację przed odprowadzeniem.

  — **Specjalne zbiorniki:** przechowywanie surowców lub produktów końcowych przeznaczonych specjalnie dla danej instalacji.

Siła związku technicznego jest kluczowym czynnikiem przy ustalaniu, czy co najmniej dwie jednostki techniczne uznaje się za część tej samej instalacji. Istnienie silnego związku technicznego sugeruje, że jedna jednostka techniczna bezpośrednio wspiera podstawowe działania innej jednostki technicznej i przyczynia się do wywieranego przez nią wpływu na środowisko. Przykłady związków technicznych:

— **Silny związek techniczny:** zbiorniki połączone rurociągami bezpośrednio z zakładem chemicznym w celu podawania surowców. To wyraźne fizyczne połączenie wskazuje na istnienie silnego związku technicznego, chociaż nadal niezbędna jest rygorystyczna ocena, aby upewnić się, że jednostka techniczna jest wymagana do prowadzenia danej działalności. Gdyby jednak obie jednostki były eksploatowane przez różnych operatorów, tworzyłyby różne instalacje w różnych zakładach.

— **Słabszy związek techniczny:** oddzielny magazyn, w którym przechowuje się produkty końcowe z zakładu chemicznego, nawet jeśli jest on zlokalizowany w tym samym miejscu. Bez bezpośredniego połączenia fizycznego lub zależności operacyjnej związek techniczny może być słabszy.

W wątpliwych przypadkach należy rozważyć konkretne szczegóły i model operacyjny, aby ustalić, czy istnieje związek techniczny. Ocenę tę przeprowadza odpowiedni właściwy organ, a zatem decyzja, czy więcej niż jedna jednostka techniczna kwalifikuje się jako instalacja do celów sprawozdawczości na podstawie rozporządzenia o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych, należy do właściwego organu.

Przedmiotem oceny powinna być względnie stała konfiguracja instalacji, z wyłączeniem tymczasowych lub nietypowych rozwiązań. Na przykład do zdefiniowania instalacji nie należy wykorzystywać konfiguracji, którą stosuje się wyłącznie podczas prac odnowieniowych lub w następstwie decyzji podjętej w wyjątkowych okolicznościach – np. gdy jedna instalacja dostarcza surowce innej instalacji jedynie sporadycznie, jeżeli inne źródła są niedostępne. Chociaż instalacje mogą zmieniać się w czasie, na przykład w wyniku fuzji lub przejęć, struktura „miejsce-zakład-instalacja" powinna utrzymywać się na jak najbardziej stabilnym i spójnym poziomie, odzwierciedlając typową działalność prowadzoną w danym miejscu.

4.3.2. *Bezpośrednio związane rodzaje działalności*

W kontekście rozporządzenia o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych i IED „bezpośrednio związane rodzaje działalności" odnoszą się do rodzajów działalności, których nie wymieniono w załącznikach do rozporządzenia o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych i IED (co oznacza brak wymogu posiadania odrębnego pozwolenia na podstawie IED w celu ich prowadzenia). Bezpośrednio związane rodzaje działalności są jednak:

— funkcjonalnie i technicznie związane z instalacją w tym samym miejscu; tym samym wspierają lub uzupełniają podstawową działalność instalacji;

— mogą oddziaływać na ogólny wpływ instalacji na środowisko.

Do najważniejszych aspektów bezpośrednio związanych rodzajów działalności należą następujące kwestie:

— rola pomocnicza lub uzupełniająca: w ramach bezpośrednio związanych rodzajów działalności zazwyczaj świadczy się usługi lub obsługuje materiały, które są niezbędne do eksploatacji instalacji objętej IED;

— wpływ na środowisko: bezpośrednio związane rodzaje działalności, ale nie same działania objęte IED, mogą oddziaływać na poziom emisji lub wpływ głównej instalacji na środowisko. Przy ocenie wpływu właściwy organ powinien wziąć pod uwagę nie tylko możliwość zwiększenia poziomu emisji lub wpływu na środowisko w trakcie bieżącej eksploatacji instalacji, ale także ryzyko przypadkowego wycieku.

— Aby dana działalność stanowiła bezpośrednio związany rodzaj działalności, nie jest konieczne stałe połączenie fizyczne (jak wskazano w *rozdziale 1 zestawienia odpowiedzi udzielonych przez DG ds. Środowiska na temat wdrożenia dyrektywy w sprawie emisji przemysłowych* z 18 stycznia 2019 r.[5]).

Przykłady bezpośrednio związanych rodzajów działalności:

— magazynowanie surowców lub produktów końcowych w sposób bezpośrednio połączony z instalacją, na przykład w zbiornikach lub silosach wyposażonych w rurociągi dostarczające materiał do procesu;

— oczyszczalnie ścieków zaprojektowane specjalnie do przetwarzania ścieków z instalacji;

— wytwarzanie energii elektrycznej lub ciepła na miejscu w instalacji.

Jeżeli w przypadku działalności nieobjętej rozporządzeniem o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych nie występuje związek techniczny (np. biura administracyjne w miejscu prowadzenia działalności przemysłowej), nie należy jej uznawać za bezpośrednio związaną działalność w kontekście tego rozporządzenia.

Główna różnica między bezpośrednio związaną działalnością a oddzielną instalacją to siła związku technicznego z działalnością objętą rozporządzeniem o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych. Do czynników, które należy wziąć pod uwagę, należą:

— związek fizyczny: czy dane rodzaje działalności są fizycznie połączone rurociągami, przenośnikami lub podobną infrastrukturą?

— zależność operacyjna: czy działalność podstawowa instalacji zależy od bezpośrednio związanej działalności?

— wpływ na środowisko: czy bezpośrednio związana działalność ma znaczący wpływ na całkowity poziom emisji lub ślad środowiskowy instalacji?

Podobnie jak w przypadku instalacji, ostateczna decyzja, czy dany rodzaj działalności stanowi bezpośrednio związaną działalność, należy do odpowiedniego właściwego organu. Należy wziąć pod uwagę wspomniane powyżej czynniki, aby ustalić, czy działalność podlega zgłoszeniu wraz z instalacją objętą rozporządzeniem o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych.

Jeżeli w instalacji prowadzi się zarówno działalność wymienioną w załączniku I, jak i działalność nieuwzględnioną w tym załączniku, uwolnienia i transfery poza miejsce powstania zanieczyszczeń pochodzących z działalności nieuwzględnionej w załączniku I należy wyłączyć z danych zgłaszanych na podstawie rozporządzenia o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych (chyba że jest to bezpośrednio związana działalność). Wyodrębnienie i ilościowe określenie wkładu działalności nieobjętej załącznikiem I może być niemożliwe, np. w przypadku gdy nie istnieje punkt pomiarowy dla działalności nieuwzględnionej w załączniku I (w przypadku systemów kanalizacyjnych, które w dużym stopniu są ze sobą wzajemnie powiązane). W takim przypadku zgłaszanie uwolnień z działalności nieobjętej załącznikiem I wraz z działalnością, która została w nim uwzględniona, może być praktycznym i opłacalnym rozwiązaniem.

5. PRZYKŁADY SEKTOROWE

W niniejszej sekcji przedstawiono kilka przykładów z różnych sektorów o różnym poziomie złożoności, które ilustrują opisane powyżej pojęcia. Złożone lub zróżnicowane sytuacje należy rozpatrywać indywidualnie i mogą one wymagać konsultacji z urzędnikami wydającymi pozwolenia we właściwym organie, z EEA lub z Komisją. Z centrum informacyjnym EEA dla przemysłu można skontaktować się pod adresem industry.helpdesk@eea.europa.eu.

5.1. **Sektor energetyczny**

Na przykładzie, który ilustruje rys. 5.1, przedstawiono lokalizację wytwarzania energii elektrycznej, w której znajdują się dwa duże obiekty energetycznego spalania (LCP). Obejmuje ona: (i) dwie turbiny gazowe w cyklu kombinowanym o mocy 100 MW, z których każda ma moc powyżej 50 MW i własny komin; (ii) kocioł energetyczny o mocy 45 MW; oraz (iii) awaryjny zespół prądnicowy z silnikiem wysokoprężnym o mocy 10 MW. Jedynym istotnym rodzajem działalności na podstawie rozporządzenia o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych w tym przykładzie jest działanie 1.1 „Spalanie paliw w instalacjach o całkowitej mocy dostarczonej w paliwie wynoszącej 50 MW lub więcej". Pomimo istnienia wielu jednostek technicznych wszystkie byłyby tu traktowane jako część jednej instalacji, która z kolei stanowiłaby część jednego zakładu i jednego miejsca. Wytyczne dotyczące stosowania zasady wspólnego komina (art. 29 IED) przedstawiono w sekcji 2.2.3 Podręcznika dla podmiotów składających sprawozdania na potrzeby zintegrowanego przekazywania danych w ramach rozporządzenia w sprawie E-PRTR i LCP. W sekcji 2.2.3 wyjaśniono, w jaki sposób należy ustalić, czy poszczególne jednostki można uznać za LCP na podstawie rozdziału III IED. W przypadku uznania ich za LCP jednostki należy zgłaszać jako część instalacji z podaniem wszystkich wymaganych danych, takich jak nominalna moc dostarczona w paliwie, dostarczona energia, czas pracy lub poziom emisji.

W tym przykładzie awaryjny zespół prądnicowy stanowi bezpośrednio związaną działalność. Jest on wyraźnie związany z działalnością objętą rozporządzeniem o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych pod względem technicznym, ponieważ jego jedynym celem jest zapewnienie zasilania awaryjnego. Awaryjny zespół prądnicowy i kocioł o mocy 45 MW, które byłyby objęte oddzielnym pozwoleniem jako MCP, należy zgłosić przy podaniu poziomu emisji z instalacji, ale nie jako część LCP. Jak zauważono w załączniku I do rozporządzenia o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych, MCP nie trzeba zgłaszać oddzielnie, jeżeli stanowią one część instalacji objętej IED.

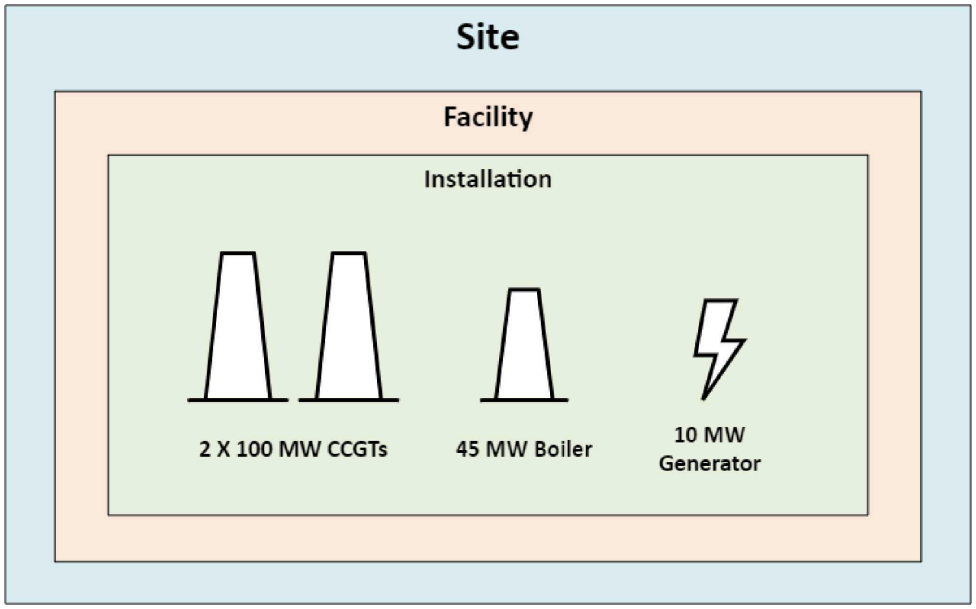
W drugim przykładzie dla sektora energetycznego przedstawionym na rys. 5.2 turbiny gazowe w cyklu kombinowanym są eksploatowane przez innego operatora niż mniejsze jednostki energetycznego spalania. W związku z tym w przedmiotowym przykładzie istnieją dwa zakłady, z których każdy obejmuje jedną instalację. Jeżeli dla instalacji wydano pozwolenie ramowe obejmujące wszystkie jednostki energetycznego spalania, instalację należałoby wirtualnie podzielić na dwie części (jak pokazano na drugim schemacie), ale wyłącznie do celów sprawozdawczości na podstawie rozporządzenia

o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych. Jak wskazano w Podręczniku dla podmiotów składających sprawozdania, zakład 2 obejmowałby instalację prowadzącą działalność 1.1, ponieważ całkowita moc 45 MW + 10 MW przekracza próg wynoszący 50 MW. W przypadku zakładu 2 zgłoszenie nie obejmowałoby żadnych LCP jako części instalacji ze względu na zasady łączenia określone w rozdziale III, które mają zastosowanie wyłącznie do jednostek o mocy co najmniej 15 MW.

Z kolei zakład 1 posiadałby instalację prowadzącą działalność 1.1 i dwie części instalacji o mocy 100 MW każda lub jedną instalację o mocy 200 MW. Ta ostatnia sytuacja miałaby miejsce, gdyby obie jednostki posiadały wspólny komin lub gdyby zainstalowano je w taki sposób, że – przy uwzględnieniu czynników technicznych i ekonomicznych – właściwy organ uznałby, iż ich gazy odlotowe mogłyby być odprowadzane przez wspólny komin (art. 29 IED).

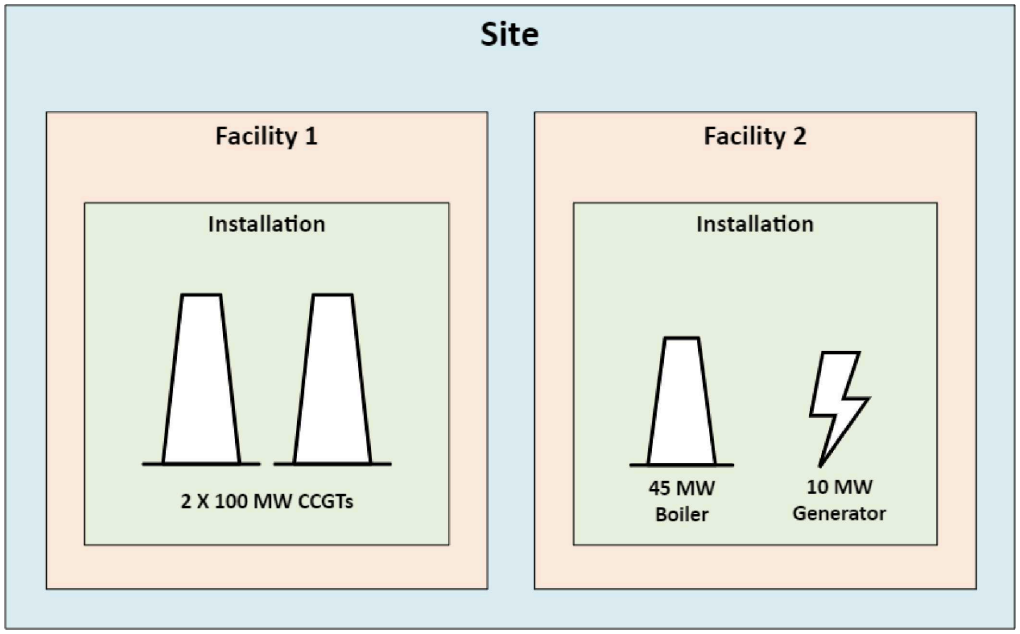
Rys. 5.1

Przykład miejsca wytwarzania energii elektrycznej eksploatowanego przez jednego operatora

Rys. 5.2

Przykład miejsca wytwarzania energii elektrycznej eksploatowanego przez dwóch operatorów

5.2. **Sektor gospodarki odpadami**

Przykład ten obejmuje zakład gospodarowania odpadami składający się z trzech jednostek technicznych: (i) składowiska odpadów; (ii) jednostki przetwarzania odpadów; oraz (iii) wytwórni biogazu. Na rys. 5.3 pobliskie składowisko odpadów (instalacja 1) odbiera z zakładu przetwarzania odpady nienadające się do odzysku. Nie jest ono technicznie powiązane z wytwórnią biogazu ani z zakładem przetwarzania odpadów, nawet jeśli odbiera z nich odpady, ponieważ uważa się je za ostateczne miejsce unieszkodliwiania odpadów. Co więcej, ponieważ głównym celem składowiska jest unieszkodliwianie, które różni się od działalności innych jednostek ukierunkowanej na odzysk, sklasyfikowano je jako oddzielną instalację (działalność 5.4 zgodnie z IED).

Instalacja 2 to zakład przetwarzania odpadów, w którym przygotowuje się odpady zarówno dla składowiska, jak i dla wytwórni biogazu, a także przenosi się inne odpady do lokalizacji zewnętrznych. Chociaż dostarcza on surowce do wytwórni biogazu, jego działalność ma charakter mechaniczny, a wytwórnia biogazu może pozyskiwać odpady z innych lokalizacji. Biorąc pod uwagę, że jego działalność wiąże się z innym rodzajem wpływu na środowisko i nie jest on kluczowym elementem procesu produkcji biogazu, uznaje się go za oddzielną instalację.

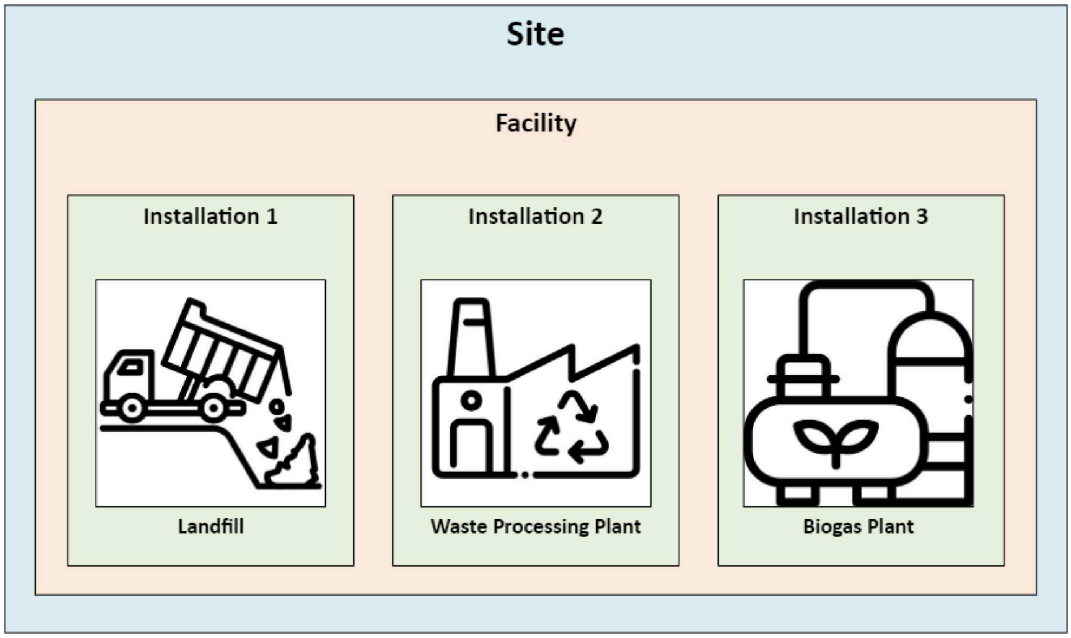
W scenariuszu alternatywnym przedstawionym na rys. 5.4 operator zdecydował, że zakład przetwarzania odpadów – wykorzystujący jednostki wstępnej fermentacji zaprojektowane wyłącznie w celu poprawy podziału materiałowego i rozgrzewania podłoża – ma służyć jako jednostka wstępnej obróbki dla wytwórni biogazu. Ta wstępna obróbka ma zasadnicze znaczenie dla prawidłowego funkcjonowania procesu fermentacji i obejmuje proces biologiczny, który następuje po wstępnym przetwarzaniu mechanicznym. W związku z tym we wspomnianym scenariuszu zakład przetwarzania odpadów i wytwórnia biogazu (działania 5.3 lit. a) ppkt (i) lub pkt 5.3 lit. b) ppkt (i) zgodnie z IED) są ze sobą technicznie związane – tworzą jedną instalację.

Obie instalacje mogą stanowić jeden zakład, ale nie musi tak być; będzie to zależało od tego, czy są eksploatowane przez osobnych operatorów. Wszystkie te podmioty można uznać za należące do jednego miejsca.

Zob. sekcja 5.5, w której przedstawiono przykłady transferu ścieków, które można zgłaszać jako tonaż odpadów, w złożonym miejscu prowadzenia działalności przemysłowej wyposażonym w oczyszczalnię ścieków.

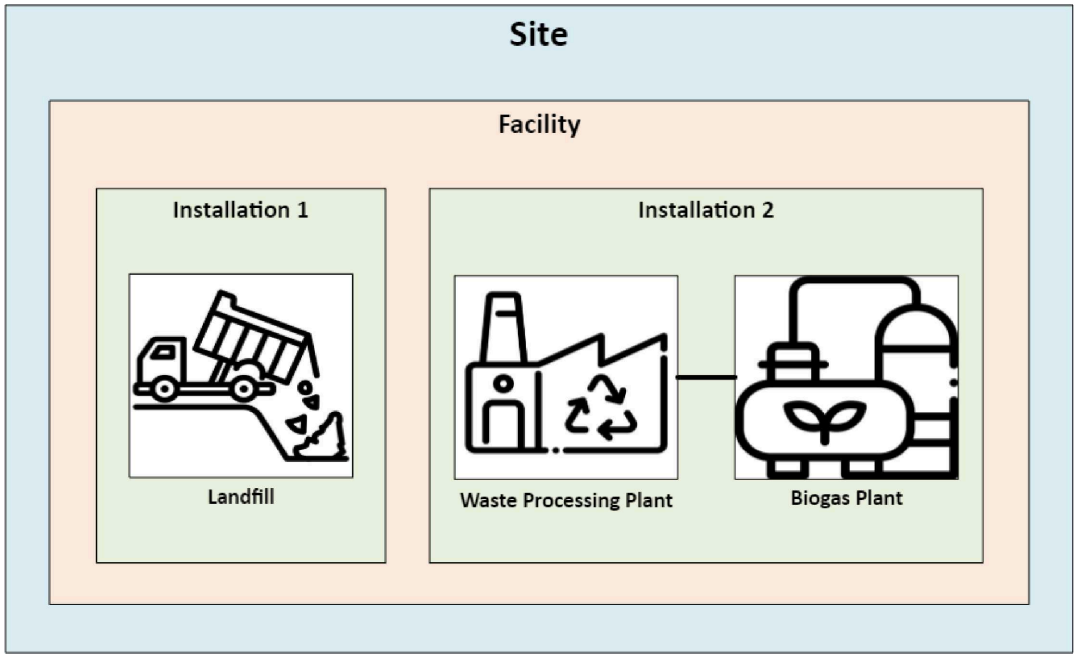
Rys 5.3

Przykład miejsca gospodarowania odpadami z trzema instalacjami

Rys. 5.4

Przykład miejsca gospodarowania odpadami z dwoma instalacjami

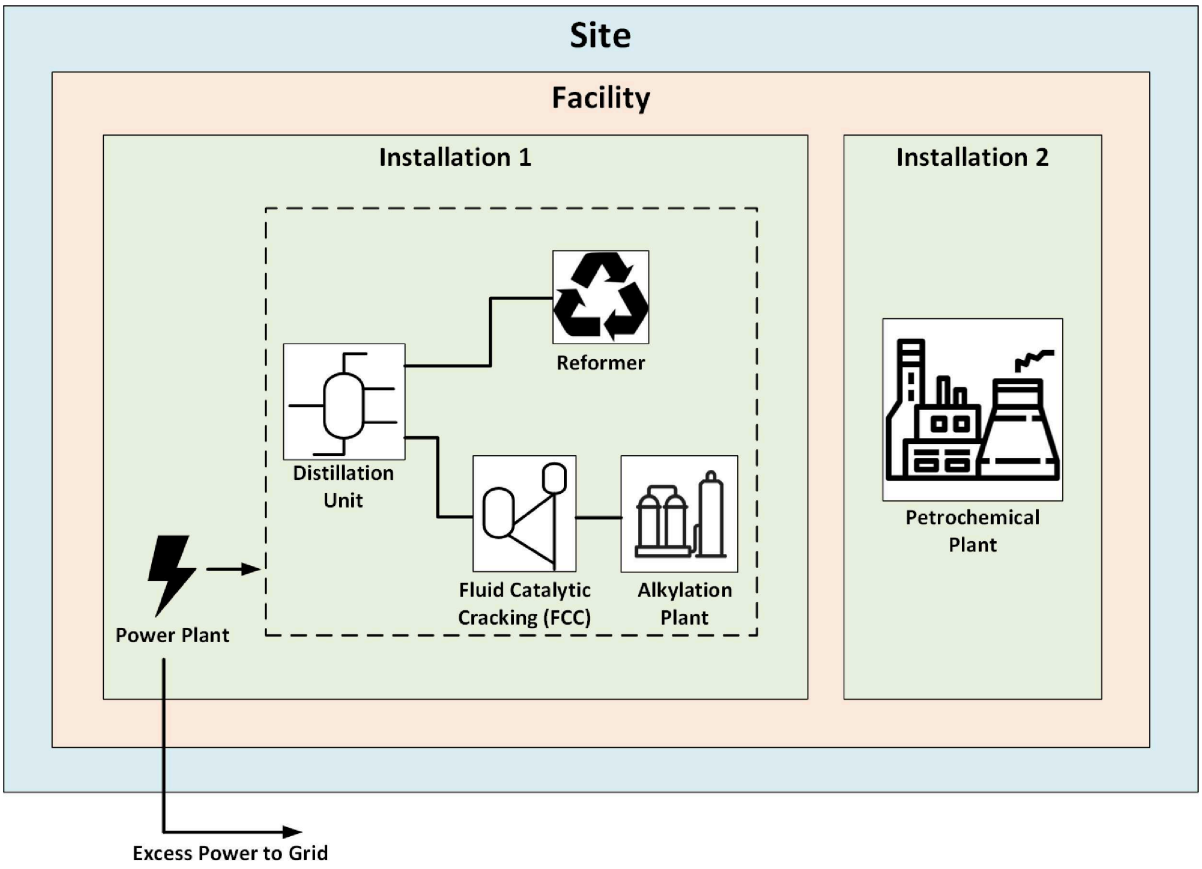
5.3. **Rafineria i miejsce prowadzenia działalności petrochemicznej**

Na przykładzie na rys. 5.5 przedstawiono rafinerię zlokalizowaną obok zakładu petrochemicznego. Elementy rafinerii obejmują jednostkę destylacyjną, która dostarcza produkt do reformera, oraz instalację fluidalnego krakingu katalitycznego, która z kolei dostarcza produkt do jednostki alkilowania. W rozpatrywanym przykładzie właściwy organ uznaje, że wszystkie te jednostki techniczne łączy silny związek techniczny i w związku z tym tworzą one jedną instalację. Elektrownia w obrębie rafinerii dostarcza energię do każdej jednostki technicznej rafinacji. Chociaż dodatkową energię przekazuje się poza teren rafinerii do sieci elektroenergetycznej, większość wymaganej energii jest niezbędna do eksploatacji rafinerii. W związku z tym istnieje silny związek techniczny, a elektrownię uznaje się również za część tej samej instalacji.

Jednym z rodzajów działalności rafinerii jest dostarczanie benzyny ciężkiej do zakładu petrochemicznego. Zarówno rafinerię, jak i zakład eksploatuje ten sam operator, lecz wykonują one różne procesy. Zakład petrochemiczny będzie dalej przetwarzać benzynę ciężką na szereg pochodnych, które wykorzystuje się na rynku niższego szczebla do produkcji gumy, tworzyw sztucznych, włókien, żywic itp. Benzynę ciężką, którą produkuje rafineria, wysyła się również do innych lokalizacji i klientów, a zakład petrochemiczny potencjalnie może wykorzystywać benzynę ciężką produkowaną w innych miejscach. W związku z tym właściwy organ dokonujący oceny może uznać, że istniejący związek techniczny jest słaby. Rafinerię i zakład petrochemiczny należy zatem uznać za oddzielne instalacje. W przedstawionym przykładzie instalacje te mają jednak tego samego operatora, a zatem stanowią część jednego zakładu. Ponieważ nie istnieją inne zakłady powiązane, ten jeden zakład stanowi zarazem miejsce prowadzenia działalności.

Rys. 5.5

Przykład rafinerii i miejsca prowadzenia działalności petrochemicznej

5.4. **Miejsce wytwarzania produktów farmaceutycznych**

Przykład przedstawiony na rys. 5.6 jest celowo skomplikowany, aby można było zilustrować wiele pojęć.

Zakład 1 przeprowadza proces spalania w celu wytwarzania ciepła i energii elektrycznej. Ciepło dostarcza się do reaktorów w zakładzie 2. Całość zakładu 1 należy do przedsiębiorstwa Energy Ltd. Składa się on z trzech jednostek energetycznego spalania (jednostki 1, 2 i 3), a ponieważ każda z nich jest niezależnym kotłem z niezależnym kominem, właściwy organ uznaje je za oddzielne jednostki techniczne zgodnie z art. 29 ust. 2 IED. Wszystkie te jednostki łączy związek techniczny, a w związku z tym tworzą one jedną instalację oznaczoną jako instalacja 1. Głównym celem tej instalacji jest dostarczanie energii elektrycznej innym instalacjom znajdującym się w tym miejscu, a nadwyżkę mocy przekazuje się do publicznej sieci elektroenergetycznej.

Zakład 2 jest zakładem farmaceutycznym należącym do przedsiębiorstwa Pharma Ltd. Zakład ten składa się z czterech różnych podjednostek. Jednostka 4 i jednostka 5 to reaktory służące do wytwarzania produktu farmaceutycznego. Jednostka 6 to oczyszczalnia ścieków, która jest funkcjonalnie związana z reaktorami, a w jednostce 7 przechowuje się surowce. Wszystkie te jednostki łączy związek techniczny i mają one zasadnicze znaczenie dla eksploatacji całego zakładu. W związku z tym wszystkie wspomniane jednostki stanowią jedną instalację, tj. instalację 2.

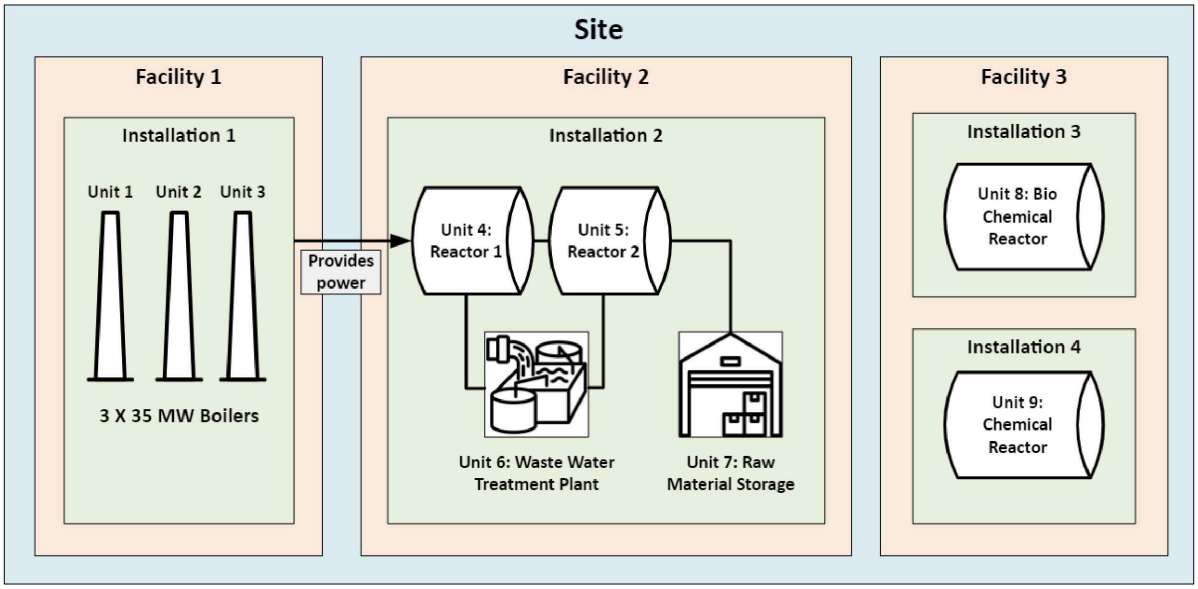
Zakład 3 należący do przedsiębiorstwa Supply Ltd prowadzi działalność chemiczną, w ramach której wytwarza się rozpuszczalniki biochemiczne i organiczne. Wykorzystuje się je nie tylko w zakładzie 2, ale również w innych przedsiębiorstwach poza miejscem prowadzenia działalności. Zakład ten posiada dwie niezależne instalacje, które nie są powiązane pod względem technicznym i w których prowadzi się całkowicie odmienne procesy chemiczne. Instalacja 3 jest reaktorem biochemicznym, który służy do wytwarzania rozpuszczalnika biochemicznego; do tej instalacji należy pojedyncza jednostka, którą jest jednostka 8. Instalacja 4 jest reaktorem chemicznym (jednostka 9), który służy do rafinacji rozpuszczalnika organicznego.

Trzy zakłady obsługiwane przez przedsiębiorstwa Energy Ltd, Pharma Ltd i Supply Ltd stanowią jedno miejsce, ponieważ te trzy przedsiębiorstwa prowadzą działalność we wspólnym celu i są ze sobą związane pod względem charakteru prowadzonej działalności, którą w tym przypadku jest wytwarzanie produktów farmaceutycznych.

Chociaż instalacja 1 i instalacja 2 są ze sobą technicznie powiązane, eksploatują je dwa różne podmioty prawne (Energy Ltd i Pharma Ltd). Oznacza to, że chociaż można je uznać za jedną instalację, w ramach rozporządzenia o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych należy je zgłaszać jako oddzielne instalacje w odrębnych zakładach. Podobne zasady mają zastosowanie do bardziej złożonych zakładów chemicznych prowadzących kilka rodzajów działalności objętych IED.

Rys 5.6

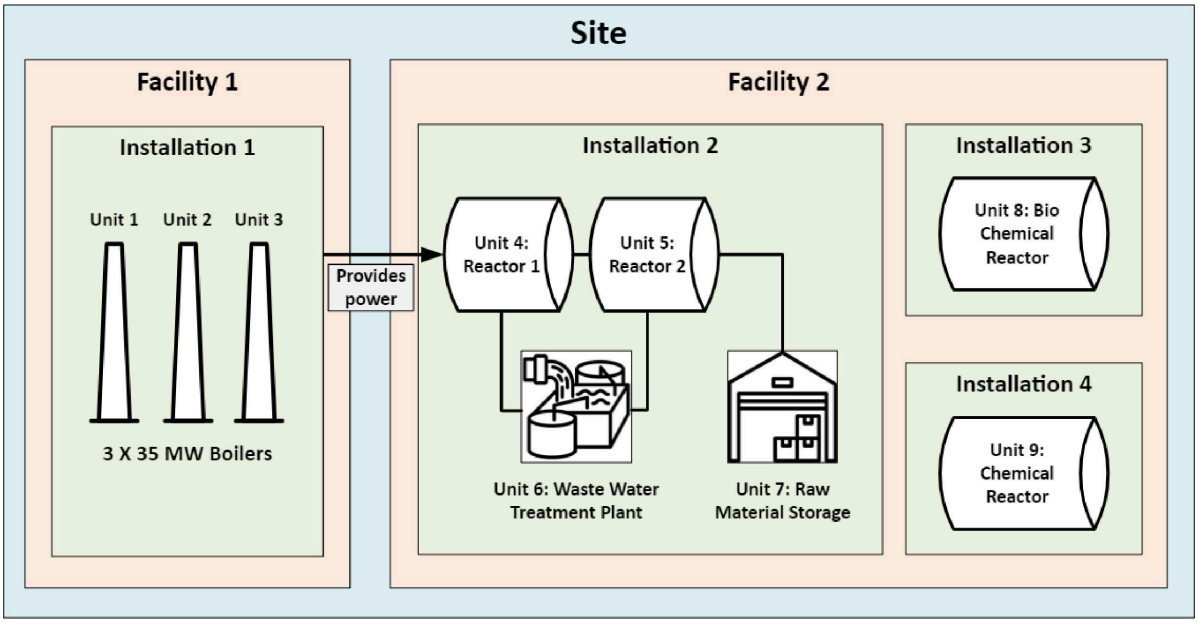
Przykład miejsca wytwarzania produktów farmaceutycznych

Na rys. 5.7 przedstawiono sytuację opisaną na rys. 5.6, ale po nabyciu i przejęciu przez przedsiębiorstwo Pharma Ltd jednostek 8 i 9 od przedsiębiorstwa Supply Ltd, co doprowadziło do połączenia zakładów 2 i 3 w jeden zakład w danym miejscu.

Rys 5.7

Przykład miejsca wytwarzania produktów farmaceutycznych po zmianie operatora

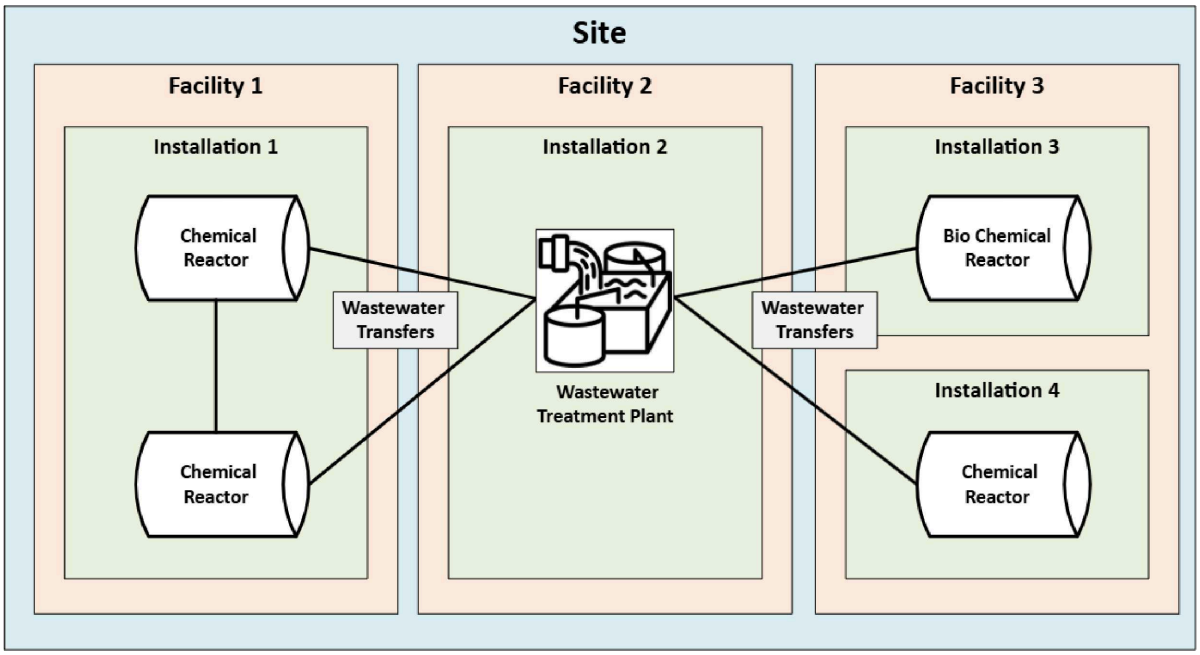
5.5. **Zrzuty wody z wielu instalacji w tym samym miejscu**

Jeżeli niezależnie eksploatowana przemysłowa oczyszczalnia ścieków obsługuje różne inne zakłady w miejscu prowadzenia działalności przemysłowej, wówczas oczyszczalnię ścieków należy oddzielić i zgłosić jako odrębny zakład i odrębną instalację. Dotyczy to na przykład działalności 6.11 objętej IED, którą określono jako „Oczyszczanie ścieków nieobjętych dyrektywą 91/271/EWG i pochodzących z instalacji objętych rozdziałem II, prowadzonych przez niezależnego operatora". Scenariusz ten przedstawiono na rys. 5.8; oczyszczalnia ma innego operatora niż instalacje 1, 3 i 4, a w związku z tym tworzy jeden zakład z jedną instalacją. W związku z tym uwolnienia zanieczyszczeń należy zgłaszać w odniesieniu do oczyszczalni ścieków, jeżeli przekroczono wartości progowe zanieczyszczeń określone w załączniku II do rozporządzenia o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych. Transfery zanieczyszczeń należy zgłaszać w odniesieniu do innych instalacji, jeżeli przekraczają one wartości progowe określone w załączniku II.

Jeżeli – w mało prawdopodobnym scenariuszu – niezależna oczyszczalnia ścieków w tym miejscu prowadzenia działalności przemysłowej jest połączona z oczyszczalnią ścieków komunalnych o wydajności odpowiadającej co najmniej liczbie 100 000 mieszkańców (tj. działanie 6 objęte rozporządzeniem o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych), zaleca się zgłoszenie jej jako oddzielnej instalacji, ponieważ można ją eksploatować w sposób niezależny. W takim przypadku wszelkie transfery ścieków z instalacji 1, 3 i 4 do oczyszczalni ścieków komunalnych należy zgłaszać jako transfery zanieczyszczeń, pod warunkiem że przekraczają one wartości progowe określone w załączniku II do rozporządzenia o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych.

Rys. 5.8

Przykład zrzutów wody z wielu instalacji w tym samym miejscu, oczyszczanej przez oczyszczalnię ścieków prowadzoną przez niezależnego operatora

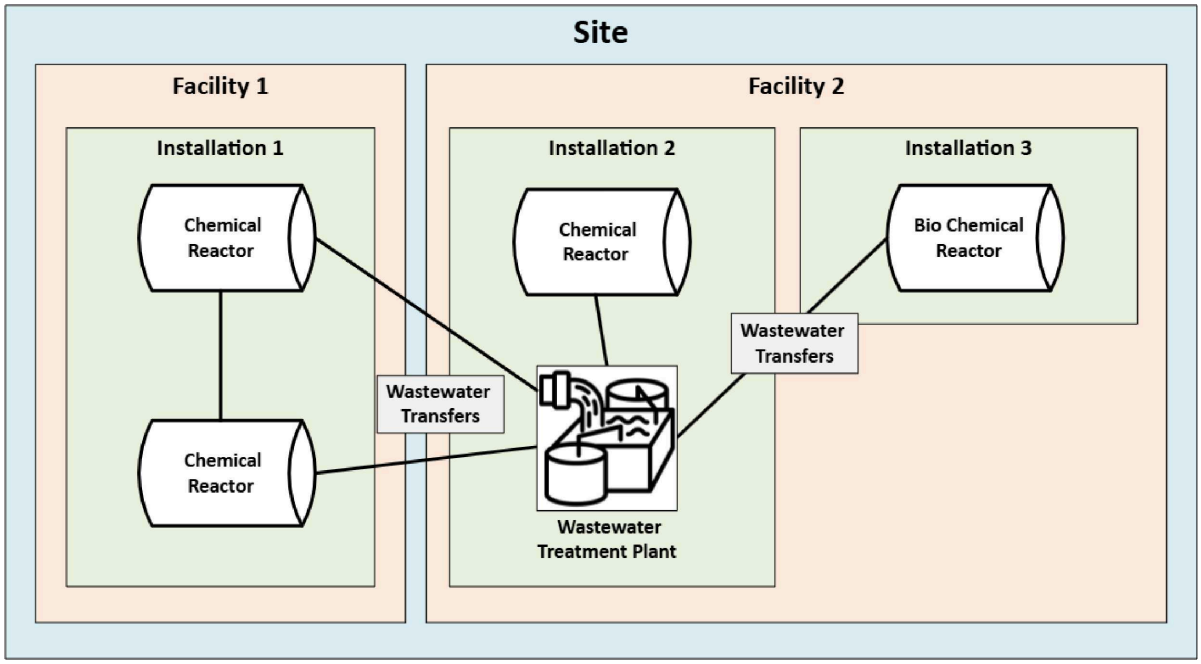

Na rys. 5.9 przedstawiono przypadek, w którym oczyszczalnia ścieków nie jest niezależna, ponieważ posiada tego samego operatora co inne jednostki techniczne. W tym przykładzie właściwy organ uznaje związek techniczny między dwoma jednostkami technicznymi w instalacji 2 za wystarczająco silny, aby mogły one tworzyć jedną instalację. Jednocześnie właściwy organ uznaje, że związek techniczny między reaktorem chemicznym, reaktorem biochemicznym i oczyszczalnią ścieków nie jest jednak wystarczająco silny, aby uznać je wszystkie za jedną instalację. Transfery ścieków z reaktora chemicznego w instalacji 2 nie podlegają zgłoszeniu, ponieważ uznaje się je za transfery wewnętrzne, pod warunkiem że oczyszczalnia ścieków wchodzi w zakres działania 5.3 lit. a) zgodnie z IED.

Jest to również powszechna praktyka przy zgłaszaniu działalności 5 lit. c) objętej zakresem aktu prawnego poprzedzającego rozporządzenie o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych (Europejski Rejestr Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń, E-PRTR, wdrożony rozporządzeniem (WE) nr 166/2006), w przypadku rodzaju odpadów zgodnych z definicją zawartą w pkt D8 i D9 załącznika I do dyrektywy 2008/98/WE. Z drugiej strony, jeżeli oczyszczalnia ścieków nie wchodzi w zakres działania 5.3 lit. a) zgodnie z IED lub nie wchodzi w zakres pkt D8 ani D9, transfery ścieków z instalacji 1 i 3 należy zgłaszać jako transfery zanieczyszczeń. W obu przypadkach instalacja 2 powinna zgłosić uwolnienia zanieczyszczeń, jeżeli przekraczają one wartości progowe określone w załączniku II do rozporządzenia o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych.

Rys 5.9

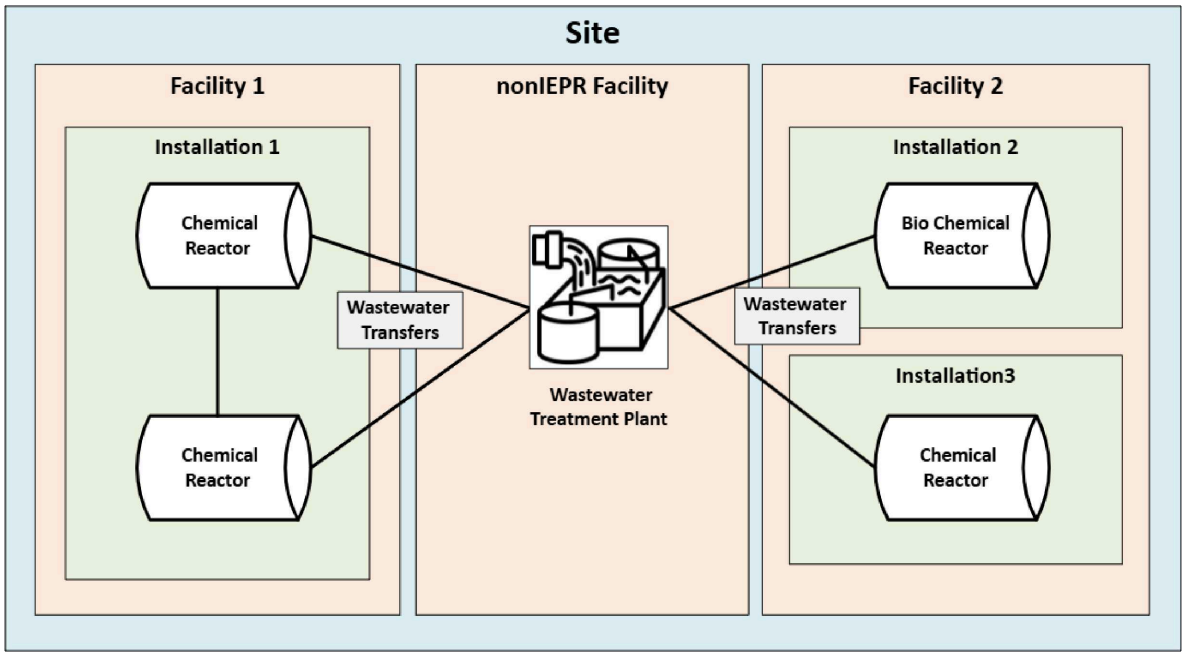
Przykład oczyszczalni ścieków mającej techniczny związek z jednostką w tej samej instalacji

Na rys. 5.10 przedstawiono scenariusz, w którym oczyszczalnia ścieków komunalnych o wydajności odpowiadającej co najmniej liczbie 100 000 mieszkańców jest częścią danego miejsca (ponieważ jest funkcjonalnie związana z innymi jednostkami w tym miejscu), ale prowadzi działalność nieobjętą IED ani rozporządzeniem o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych. Instalacje 1, 2 i 3 zgłaszają odprowadzane ścieki jako transfery zanieczyszczeń. Zrzutów zanieczyszczeń z oczyszczalni ścieków do wody nie należy jednak zgłaszać w ramach rozporządzenia o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych, ponieważ oczyszczalnia ta nie wchodzi w jego zakres zastosowania.

Rys. 5.10

Przykład zrzutów wody z dwóch instalacji do oczyszczalni ścieków nieobjętej IED lub rozporządzeniem o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych i prowadzonej przez niezależnego operatora

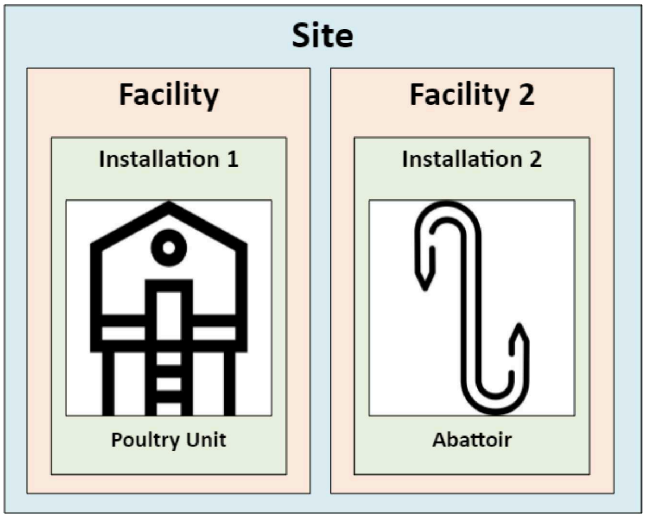

5.6. **Instalacje wykorzystywane do intensywnego chowu drobiu lub świń oraz rzeźnie**

Rzeźnie często znajdują się w pobliżu miejsc prowadzenia intensywnej działalności rolniczej. Na rys 5.11 przedstawiono ten scenariusz, w którym rzeźnię prowadzi przedsiębiorstwo Abattoir Ltd, a fermę drobiu – przedsiębiorstwo Poultry Ltd. Nawet jeżeli te jednostki techniczne są ze sobą ściśle powiązane, nadal uznaje się je za dwa oddzielne zakłady (zakład 1 i 2) do celów sprawozdawczości na podstawie rozporządzenia o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych, ponieważ mają różnych operatorów.

Rys. 5.11

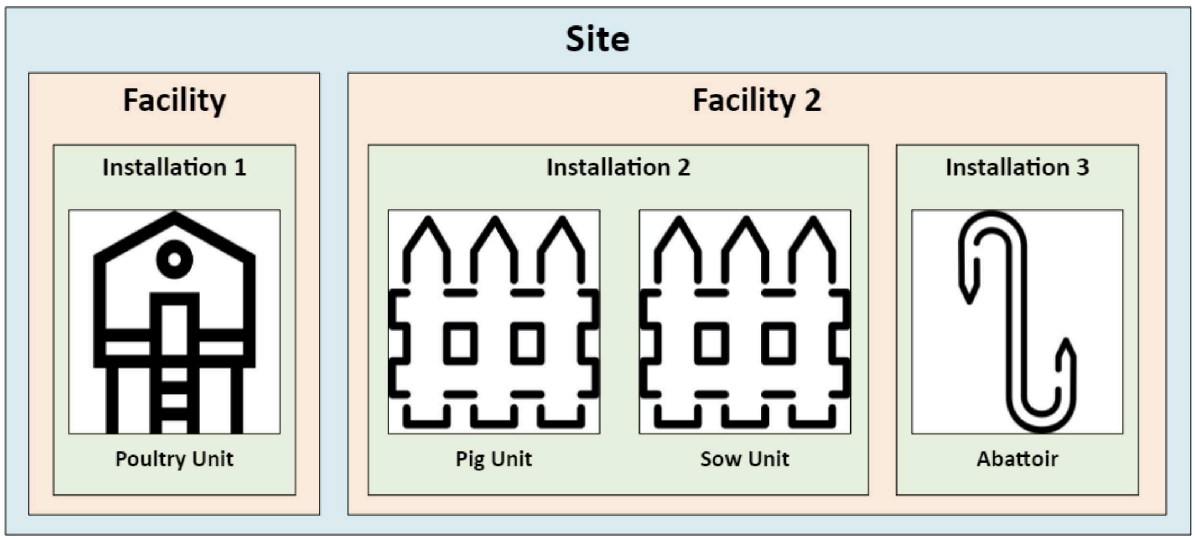
Prosty przykład działalności związanej z intensywnym chowem drobiu i pobliskiej rzeźni

Gdyby jednak przedsiębiorstwo Abattoir Ltd utworzyło i eksploatowało jednostkę intensywnego chowu świń i jednostkę chowu loch przylegające do rzeźni, jednostki te uznano by za jeden zakład, jak przedstawiono na rys. 5.12. W takiej sytuacji jednostki wykorzystywane do hodowli świń i loch oraz rzeźnia mogłyby tworzyć odrębne instalacje w obrębie jednego zakładu w zależności od siły związku technicznego określonego przez właściwy organ.

Rys. 5.12

Bardziej złożony przykład przemysłowego miejsca hodowli i przetwórstwa zwierząt gospodarskich mającego różnych operatorów

5.7. **Sektory i rodzaje działalności nieobjęte IED**

5.7.1. *Średnie obiekty energetycznego spalania*

Rozporządzenie o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych, IED i dyrektywa (UE) 2015/2193 (MCPD) zawierają różne wymogi w zakresie sprawozdawczości. Wymogi rozporządzenia o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych mają zastosowanie w szczególności do większych MCP o mocy dostarczonej w paliwie mieszczącej się w przedziale 20–50 MW, których nie uwzględniono w załączniku I do IED. Obiekty te, jak również mniejsze MCP, podlegają wymogom w zakresie regularnej sprawozdawczości na podstawie dyrektywy MCPD, które obejmują dane dotyczące rzeczywistych emisji, rodzajów i wykorzystanych ilości paliwa oraz mocy produkcyjnych, przy czym wszystkie te dane podlegają zgłoszeniu na poziomie zagregowanym.

Zgodnie z wymogami dotyczącymi sprawozdawczości na podstawie rozporządzenia o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych MCP (20–50 MW) o większych rozmiarach, tworzące jedną instalację MCP należy zgłaszać oddzielnie tylko wtedy, gdy nie są one częścią instalacji objętej IED. W miejscu, w którym znajduje się instalacja objęta zakresem rozporządzenia o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych, ale **nieobjęta** zakresem IED, MCP, których nominalna moc dostarczona w paliwie zawiera się w przedziale 20–50 MW, należy zgłaszać jako oddzielną instalację. Zob. przykład w sekcji 5.7.3, w którym kopalnia odkrywkowa nieobjęta zakresem załącznika I do IED jest zasilana przez MCP.

Wszystkie poszczególne jednostki techniczne MCP należy zgłaszać jako części instalacji w obrębie instalacji MCP. Emisje należy zgłaszać na poziomie instalacji. Liczba instalacji, które należy zgłosić w ramach zakładu MCP zgodnie z rozporządzeniem o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych, będzie zależała od istnienia związków technicznych, o których mowa w sekcji 4.3.2. Kilka MCP, które razem tworzą instalację o nominalnej mocy dostarczonej w paliwie wynoszącej powyżej 50 MW, wchodzi w zakres działalności 1.1 zgodnie z IED i należy je zgłosić jako instalację, a nie jako MCP.

Przy dokonywaniu zgłoszeń do unijnego rejestru obiektów przemysłowych MCP, które posiadają wspólny komin, uznaje się za część instalacji. Zgodnie z dyrektywą MCPD obiekty energetycznego spalania należy łączyć, jeżeli są one połączone ze wspólnym kominem lub „w ocenie właściwego organu, przy uwzględnieniu czynników technicznych i ekonomicznych, gazy odlotowe z takich średnich obiektów energetycznego spalania mogłyby być odprowadzane przez wspólny komin", jak wskazano w art. 4 dyrektywy MCPD. Podejście to jest w pewnym stopniu zgodne z definicją części instalacji LCP oraz sprawozdawczością w tym zakresie, ale należy zwrócić uwagę na różne wartości progowe wydajności, które definiują każdy rodzaj działalności (tj. 20–50 MW lub powyżej 50 MW mocy dostarczonej w paliwie). W dyrektywie MCPD nie zdefiniowano „instalacji"; definicja „operatora" odpowiada jednak definicji zawartej w rozporządzeniu o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych. W związku z tym obowiązki operatora, wykorzystane w niniejszym dokumencie do określenia zakresu pojęcia „zakładu", należy wykorzystać do zdefiniowania zakładów, a tym samym do zdefiniowania instalacji w zakładach.

Zazwyczaj na potrzeby sprawozdawczości na podstawie rozporządzenia o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych w odniesieniu do MCP na jeden zakład będzie przypadać jedna instalacja. W skład MCP może jednak wchodzić wiele części instalacji na potrzeby składania zgłoszeń do unijnego rejestru obiektów przemysłowych.

5.7.2. *Górnictwo podziemne i powiązana działalność, w tym wydobycie ropy naftowej lub gazu ziemnego, na lądzie albo na morzu (w przypadku gdy nie zostały uwzględnione w załączniku I do IED)*

Niniejszy rozdział wytycznych dotyczy instalacji, które nie są wchodzą w zakres działania 3.6 zgodnie z IED.

Zazwyczaj w odniesieniu do górnictwa podziemnego i działalności powiązanej, w oparciu o kryterium operatora, na jeden zakład będzie przypadać jedna instalacja. Możliwym wyjątkiem byłoby istnienie więcej niż jednej kopalni, na przykład kopalni wydobywających różne surowce, położonych w bliskiej odległości, których eksploatacją zajmowałoby się to samo przedsiębiorstwo. Ponieważ między takimi dwoma kopalniami nie istnieje związek techniczny, układ ten można uznać za jeden zakład obejmujący dwie instalacje.

W przypadku działalności związanej z ropą naftową i gazem na jeden zakład zawsze będzie przypadać jedna instalacja. Jedno pole naftowe i gazowe z wieloma odwiertami lub platformami eksploatowanymi przez to samo przedsiębiorstwo należy sklasyfikować jako jedną instalację. Zakłada się, że związek techniczny istnieje, jeżeli odwierty: (i) współdzielą infrastrukturę (np. rurociągi, instalacje przetwórcze, zbiorniki magazynowe, systemy spalania gazu w pochodni); (ii) są eksploatowane jako pojedyncza jednostka, za którą odpowiada ten sam operator; oraz (iii) są od siebie funkcjonalnie zależne (tj. eksploatacja jednego odwiertu wpływa na profil emisji innego odwiertu). W przypadku istnienia wielu operatorów jedno miejsce zdefiniowane ze względu na istnienie pola naftowego i gazowego zostanie uznane za obejmujące wiele zakładów. Jeżeli jednak pomiędzy różnymi odwiertami nie istnieje związek techniczny, można je uznać za oddzielne instalacje. Podobnie jak w każdym innym przypadku, ustalenie istnienia związku technicznego należy do właściwego organu.

5.7.3. *Górnictwo odkrywkowe i kamieniołomy (w przypadku gdy nie zostały objęte załącznikiem I do IED i jeżeli powierzchnia miejsca objętego rzeczywistą działalnością wydobywczą wynosi 25 hektarów)*

Niniejsze wytyczne dotyczą instalacji, które nie wchodzą w zakres działania 3.6 zgodnie z IED.

Zazwyczaj w odniesieniu do górnictwa i innych operacji na jeden zakład będzie przypadać jedna instalacja. Wyjątkiem jest sytuacja, w której dany zakład obejmuje więcej niż jedną ścianę wydobywczą, przy której wydobywa się różne rodzaje materiału, lub gdy zakład pierwotnie obejmował jeden obszar wydobycia danego minerału (np. kamieniołom) i inny obszar wydobycia innego minerału. Należy zauważyć, że nową działalność 3.6 zgodnie z IED zdefiniowano jako „Wydobycie, w tym przetwarzanie na miejscu, takie jak rozdrabnianie, kontrola wielkości, wzbogacanie i uszlachetnianie, następujących rud na skalę przemysłową: boksyt, chrom, kobalt, miedź, złoto, żelazo, ołów, lit, mangan, nikiel, pallad, platyna, cyna, wolfram i cynk". Jeżeli właściwe organy opracują zestaw kryteriów w celu określenia zakresu i granic instalacji w odniesieniu do działalności 3.6 zgodnie z IED, które mogą mieć zastosowanie do górnictwa podziemnego i odkrywkowego nieuwzględnionego w załączniku I, kryteria te można stosować również w odniesieniu do kopalń nieobjętych IED w celu zapewnienia spójności.

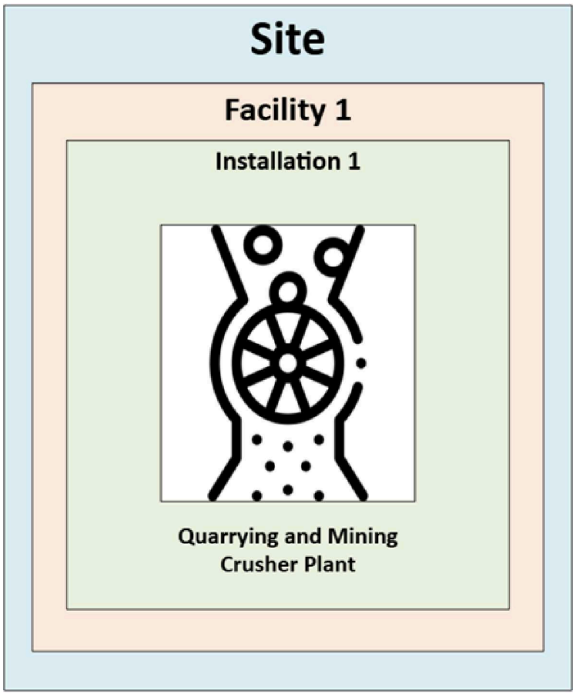
W typowej eksploatacji kamieniołomów działalność obejmuje odspajanie skał poprzez wiercenie i rozsadzanie. Kamieniołom jest instalacją objętą rozporządzeniem o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych, a podstawową prowadzoną w nim działalnością jest górnictwo odkrywkowe i wydobywanie kopalin (jeżeli nie jest objęte załącznikiem I do dyrektywy IED), tj. działalność 5 objęta rozporządzeniem o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych. Na miejscu często znajduje się zakład rozdrabniania, który może mieć charakter stacjonarny lub ruchomy. Stacjonarny zakład rozdrabniania uznaje się za część instalacji, a wytwarzane z niego emisje podlegają zgłoszeniu (zob. rys. 5.13).

Co więcej, miejsce może posiadać źródło energii, takie jak jednostka spalania energetycznego, dostarczające energię na potrzeby różnych rodzajów działalności prowadzonej w zakładzie. Jeżeli działalność takiego obiektu energetycznego spalania kwalifikuje się jako działalność objęta rozporządzeniem o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych (np. w przypadku MCP), traktuje się go jako oddzielną instalację objętą rozporządzeniem o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych ([15]) (jak przedstawiono na rys. 5.14).

Oczywiście, jeżeli elektrownię eksploatuje inny operator, tworzy ona drugi zakład z jedną instalacją. Jeżeli moc elektrowni przekracza 50 MW, wówczas zostanie ona sklasyfikowana jako działalność 1.1 („Spalanie paliw w instalacjach o całkowitej nominalnej mocy dostarczonej w paliwie wynoszącej 50 MW lub więcej"). Gdyby natomiast moc elektrowni była mniejsza niż 20 MW, nie wchodziłaby ona w zakres rozporządzenia o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych.

Rys. 5.13

Schemat typowej eksploatacji kamieniołomu

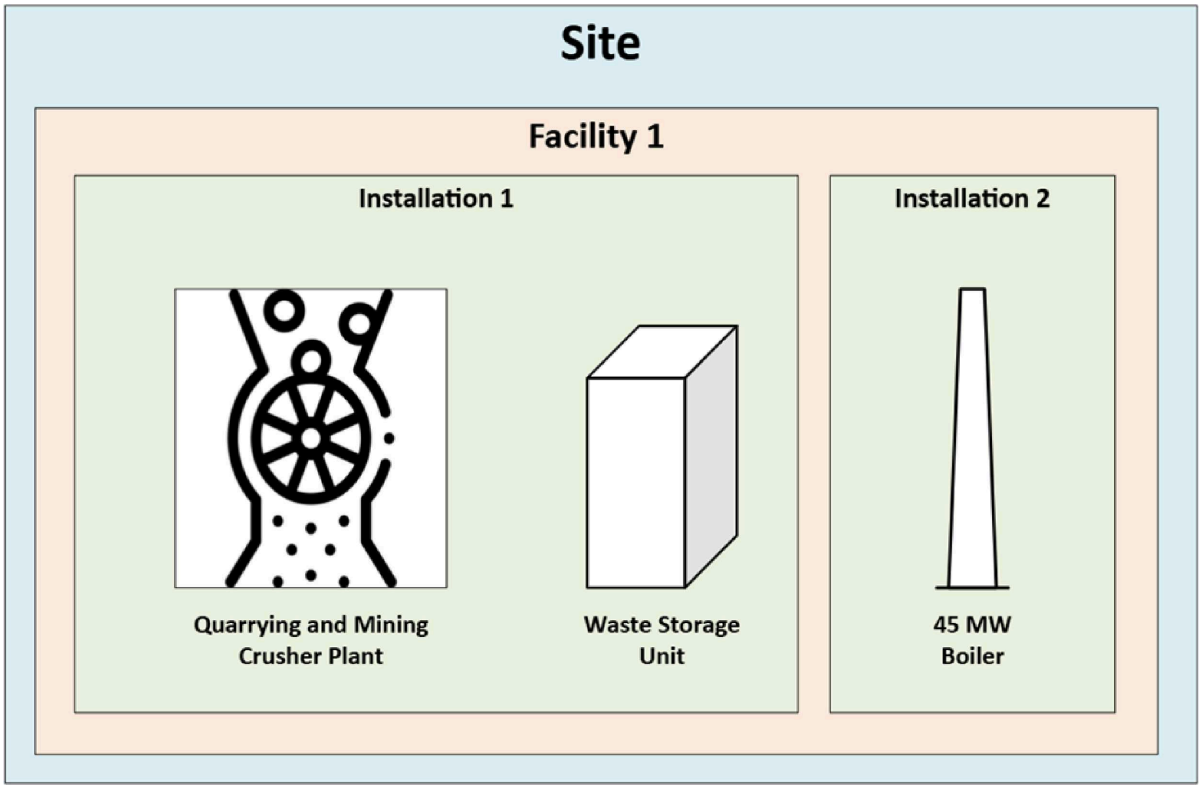
* Ikona na rys. 5.13 służy wyłącznie do celów orientacyjnych.

([15]) Średnie obiekty energetycznego spalania zgłaszane na podstawie rozporządzenia o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych definiuje się jako „Rodzaje działalności, o których mowa w art. 2 dyrektywy (UE) 2015/2193 (w przypadku gdy nie zostały uwzględnione w załączniku I do dyrektywy 2010/75/UE). [...] o nominalnej mocy dostarczonej wynoszącej co najmniej 20 MW i nieprzekraczającej 50 MW". MCP nie podlegają zgłoszeniu, jeżeli są uwzględnione w załączniku I do IED. Jeżeli stanowią one jednak źródło energii dla działalności nieobjętej IED (tak jak ma to miejsce w przypadku opisanym w sekcji 5.7.3), należy je jako takie zgłosić, o ile ich nominalna moc dostarczona w paliwie zawiera się w przedziale 20–50 MW.

Dane miejsce może również obejmować jednostkę magazynowania odpadów innych niż niebezpieczne, przeznaczoną do gromadzenia odpadów pochodzących z różnych rodzajów działalności prowadzonej w tym miejscu (zob. rys. 5.14), ale działalność taka nie stanowi działalności objętej rozporządzeniem o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych, a zatem jednostki nie uznaje się za oddzielną instalację. Gdyby jednak jednostka magazynowania odpadów służyła do gromadzenia niebezpiecznych materiałów odpadowych, np. olejów odpadowych, a jej wydajność wynosiłaby co najmniej 50 ton, byłaby ona objęta zakresem działalności 5.5 zgodnie z IED i tworzyłaby oddzielną instalację do celów sprawozdawczości na podstawie rozporządzenia o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych, chyba że jednostka ta wchodziłaby w zakres dyrektywy 2006/21/WE w sprawie gospodarowania odpadami pochodzącymi z przemysłu wydobywczego.

Rys. 5.14

Schemat typowego kamieniołomu z elektrownią i jednostką magazynowania odpadów innych niż niebezpieczne

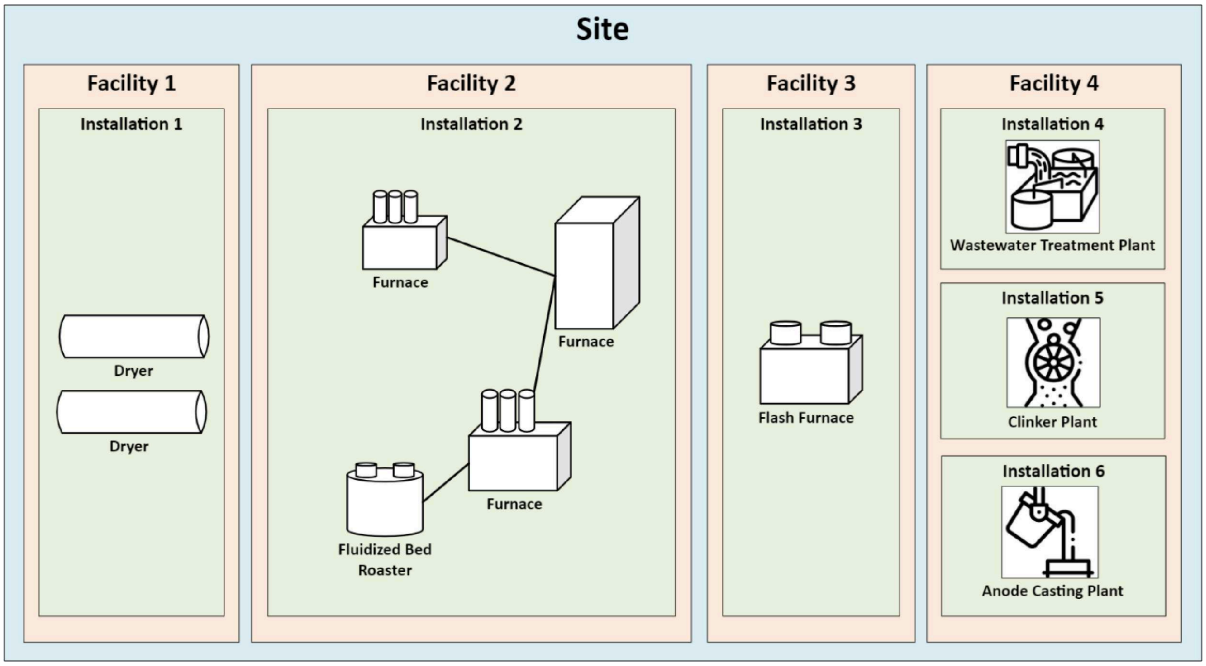

Na rys. 5.15 przedstawiono złożoną działalność kopalń odkrywkowych eksploatowanych przez czterech różnych operatorów, a zatem obejmujących cztery zakłady. Zakład 1 składa się z dwóch jednostek technicznych tworzących jedną instalację, eksploatowanych przez „przedsiębiorstwo A”. Zakład 2 obejmuje cztery technicznie powiązane jednostki, które eksploatuje „przedsiębiorstwo B”. Zakład 3 posiada jedną niezależnie eksploatowaną jednostkę techniczną, którą zarządza „przedsiębiorstwo C”. Zakład 4 posiada trzy instalacje (przy czym pomiędzy jednostkami nie istnieje związek techniczny) eksploatowane przez „przedsiębiorstwo D”.

Co więcej, na całym terenie można korzystać z różnych mobilnych elementów wyposażenia, eksploatowanych w różnych zakładach w różnym czasie. Ponieważ jednak są to jednostki ruchome, generowanych przez nie emisji nie należy uwzględniać w zgłoszeniach dotyczących żadnej konkretnej instalacji.

Rys. 5.15

Przykład złożonej działalności kopalń odkrywkowych

5.7.4. *Oczyszczalnie ścieków komunalnych (o wydajności odpowiadającej co najmniej liczbie 100 000 mieszkańców)*

Zazwyczaj w przypadku oczyszczalni ścieków komunalnych na jeden zakład będzie przypadać jedna instalacja. To samo przedsiębiorstwo mogłoby jednak prowadzić w tym samym zakładzie oddzielną, ale powiązaną działalność polegającą na gospodarowaniu odpadami w zakresie odbioru i oczyszczania osadów lub odcieków ze składowisk. W takim przypadku w zakładzie znajdowałyby się co najmniej dwie instalacje.

W przypadku gdy operator instalacji przemysłowej jest właścicielem oczyszczalni ścieków komunalnych (lub jeżeli jego oczyszczalnia ścieków pełni również funkcję oczyszczalni ścieków komunalnych), zaleca się zgłoszenie dwóch różnych instalacji. Instalacja przemysłowa powinna następnie zgłosić pośrednie uwolnienie (transfer zanieczyszczeń) do oczyszczalni ścieków komunalnych (o ile transfer ten przekracza wartości progowe określone w załączniku II do rozporządzenia o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych).

5.7.5. *Akwakultura oparta na paszach, której roczna zdolność produkcyjna przekracza 500 ton*

W odniesieniu do definicji zakładów zastosowanie ma ta sama zasada, którą zastosowano w odniesieniu do sprawozdawczości na podstawie rozporządzenia w sprawie E-PRTR (zob. sekcja 4.2). Instalacje akwakultury obejmują zazwyczaj kilka zagród, torów wodnych lub zbiorników, którymi zarządza ten sam operator. Warunkiem uznania, że instalacje należą do tego samego zakładu, jest pewna bliskość geograficzna. Może to być na przykład kilka klatek znajdujących się w zatoce przy tej samej wyspie, jeśli należą one do tego samego operatora. Klatki rozmieszczone w różnych, oddzielnych lokalizacjach wzdłuż wybrzeża kilku małych wysp w archipelagu, które zbiegają się w jednym obszarze, również można uznać za jeden zakład, jeśli eksploatuje je ten sam operator.

Przy definiowaniu tej działalności wartość progowa wydajności ma zastosowanie do poziomu instalacji. W związku z tym przy określaniu liczby instalacji w ramach jednego zakładu należy zachować ostrożność, aby uniknąć niezamierzonego zaniżenia wydajności poniżej wartości progowej, którą określono w załączniku I do rozporządzenia o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych. Istotne znaczenie ma zatem definicja „związku technicznego" (zob. sekcja 4.1). Istnienie związku technicznego w zakładzie akwakultury morskiej oznacza, że wiele klatek, zagród lub jednostek jest fizycznie lub funkcjonalnie ze sobą połączonych, na przykład za pośrednictwem wspólnej infrastruktury (żywienie, systemy wodne, monitorowanie) lub obsługi logistycznej (np. centralny punkt przechowywania paszy, postępowania z substancjami chemicznymi, odłowu i usuwania odpadów) i zarządza się nimi jako pojedynczą działalnością produkcyjną.

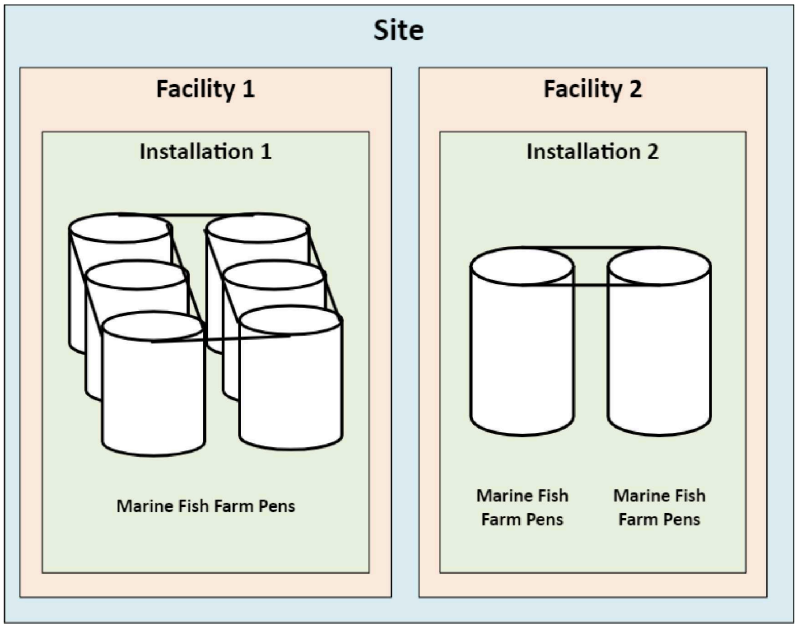
Chociaż hodowla różnych gatunków wodnych może wiązać się z różnymi problemami środowiskowymi, ich obecność sama w sobie nie stanowi uzasadnionego powodu do podzielenia jednego zakładu na wiele instalacji, ponieważ opis tej działalności nie ma związku z hodowlą określonego gatunku. W obrębie działalności w zakresie akwakultury mogą wystąpić przypadki, w których jedno przedsiębiorstwo posiada szereg zagród, ale niektóre z nich (tymczasowo) dzieli z innym przedsiębiorstwem/operatorem. W tym przypadku cały szereg zagród należy uznać za jeden zakład, w oparciu o kryterium własności zagród. Właściciel byłby odpowiedzialny za zgłoszenie wszystkich emisji pochodzących od wszystkich operatorów korzystających z należących do niego zagród. Należy zauważyć, że użycie pojęcia „właściciel"

w tym kontekście stanowi wyjątek od ogólnego stosowania pojęcia „operator" w niniejszych wytycznych. W sytuacji, gdy właściwy organ zdecyduje się na ilościowe określenie uwolnień w imieniu operatora, jak przewidziano w art. 6 ust. 9 rozporządzenia o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych, operator nie będzie musiał zajmować się tym samodzielnie i zgłaszać uwolnienia odnośnym organom.

Na rys. 5.16 przedstawiono scenariusz, w którym każdy z dwóch operatorów zarządza gospodarstwem o różnej liczbie poszczególnych zagród dla ryb. Zagrody te zwykle mocuje się razem, tworząc związek techniczny, który w przemyśle akwakultury określa się mianem gospodarstwa. Z kolei na rys. 5.17 przedstawiono nieco inny scenariusz, w którym instalacja 1 i instalacja 2 należą do tego samego przedsiębiorstwa, ale mogą w nich znajdować się ryby należące do innych przedsiębiorstw. Jak wyjaśniono powyżej, instalacje te należą do jednego zakładu (zakład 1) w oparciu o kryterium własności. Co więcej, na rys. 5.17 przedstawiono duży zbiornik do hodowli ryb eksploatowany przez inne przedsiębiorstwo, który stanowi oddzielny zakład.

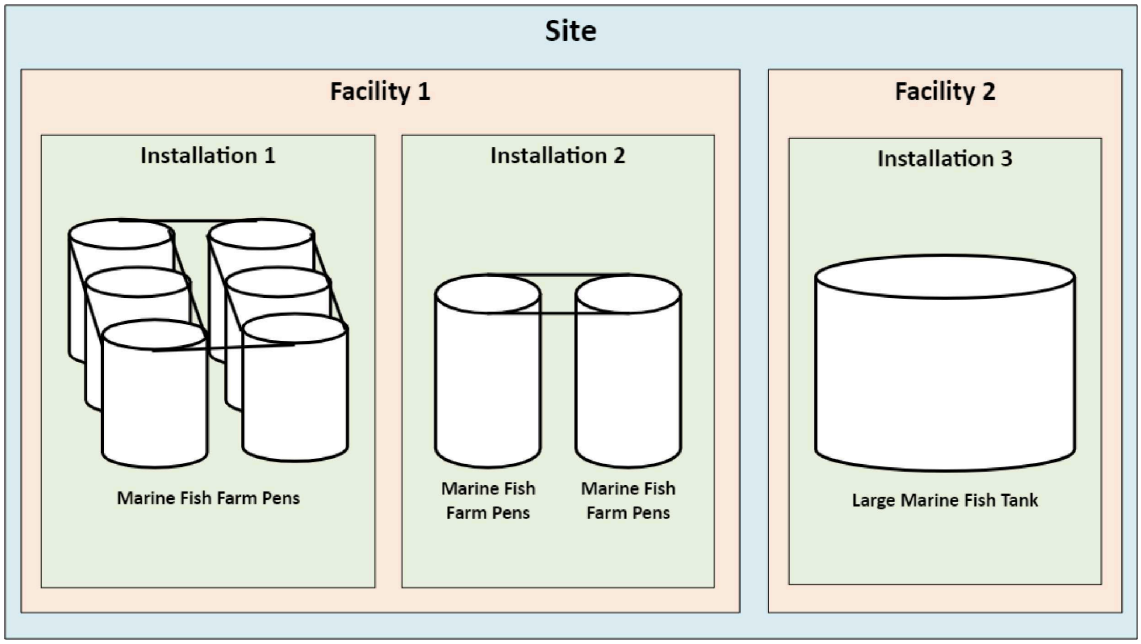
Rys. 5.16

Przykład hodowli ryb morskich prowadzonej przez dwóch operatorów

Rys. 5.17

Przykład hodowli ryb morskich prowadzonej przez więcej niż jednego operatora

5.7.6. *Instalacje do budowy i demontażu statków oraz do malowania statków lub do usuwania farby ze statków, mieszczące statki o długości co najmniej 100 m*

Działalność ta (jako działalność 8 objęta rozporządzeniem o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych) obejmuje bardzo różne procesy (tj. budowę, demontaż, malowanie lub usuwanie farby). W większości przypadków instalacja wykonywać będzie tylko jeden z tych procesów. W związku z tym w przypadku tej działalności na jeden zakład przypada najczęściej jedna instalacja. Niemniej jednak bardzo duży kompleks należący do tego samego operatora mógłby obejmować kilka różnych sekcji przeznaczonych do prowadzenia każdego z tych rodzajów działalności (na przykład jedna sekcja przeznaczona do budowy statków i druga do ich malowania; obie sekcje przewidziane dla statków o długości co najmniej 100 m). W takim przypadku należy zgłosić dwie instalacje w zakładzie, ponieważ wywierają one różny wpływ na środowisko, a wykonywane procesy nie są ze sobą powiązane.

5.7.7. *Elektroliza wody do produkcji wodoru na skalę przemysłową – instalacje nieobjęte zakresem załącznika I do IED*

Działalność ta obejmuje instalacje zajmujące się elektrolizą wody, która nie wchodzi w zakres działalności 6.6 zgodnie z IED (zdefiniowanej jako „Elektroliza wody do produkcji wodoru, w przypadku gdy zdolność produkcji przekracza 50 ton dziennie"). Właściwe organy powinny stosować takie same kryteria jak w przypadku instalacji objętych zakresem działalności 6.6, ponieważ działalność ta jest taka sama, lecz obowiązują dla niej inne wartości progowe wydajności.

6. PODSUMOWANIE

Niniejsze wytyczne zawierają szczegółowe informacje na temat sposobu, w jaki podmioty składające sprawozdania powinny identyfikować i zgłaszać miejsca, zakłady i instalacje na podstawie rozporządzenia o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych. W dokumencie podkreślono hierarchiczną strukturę sprawozdawczości, która jest wymagana na podstawie rozporządzenia o Europejskim Portalu Emisji Przemysłowych oraz IED, oparta na rozporządzeniu dotyczącym INSPIRE i której celem jest ułatwienie integracji danych przestrzennych i środowiskowych na potrzeby kształtowania polityki.

W wytycznych wyjaśniono różnice i relacje między miejscami, zakładami i instalacjami, w tym kryteria identyfikacji jednostek technicznych, instalacji stacjonarnych i bezpośrednio związanych rodzajów działalności. Wyjaśniono w nich również zawiłości związane z określaniem, kiedy wiele instalacji należy uznać za część jednego zakładu, w oparciu o istnienie związków technicznych i zależności operacyjnych.

Z analizy zbioru danych dotyczących unijnego rejestru obiektów przemysłowych z 2022 r. wynika, że w większości przypadków na jeden zakład przypada jedna instalacja, przy czym istnieją pewne różnice między państwami członkowskimi.

Złożone sytuacje należy rozpatrywać indywidualnie i mogą one wymagać konsultacji z urzędnikami wydającymi pozwolenia we właściwym organie, z EEA lub z Komisją. Z centrum informacyjnym EEA dla przemysłu można skontaktować się pod adresem industry.helpdesk@eea.europa.eu.